

Члан 6.

(Обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије на нисконапонском нивоу)

За обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије на основу утврђене количине електричне енергије дефинисане у члану 5. ове Методологије, примјењује се одобрена цијена електричне енергије за покривање дистрибутивних губитака увећана за трошкове дистрибутивне мрежарине обрачунате по тарифним ставовима за кориснике дистрибутивног система.

Члан 7.

(Обрачун за ненамјенско кориштење електричне енергије)

Уколико крајњи купац користи електричну енергију противно условима за намјене за које није добivenа електроенергетска сагласност како је то прописано чланом 72. став (1) тачка h) ових Општих услова, измјерена вриједност електричне енергије и измјерена или одређена вриједност обрачунске снаге користе се као тарифни елементи за обрачун. Укупно измјерена електрична енергија и утврђена обрачунска снага обрачунават ће се по цијени универзалне услуге за категорију/группу потрошње, за коју намјену је кориштена електрична енергија.

Члан 8.

(Обрачунски период за неовлаштену потрошњу електричне енергије)

- (1) Обрачунски период за утврђивање неовлаштене потрошње електричне енергије одређује се на основу једног од следећих докумената:
 - a) документ о посљедњем прегледу обрачунског мјерног мјеста,
 - b) документ о замјени било којег уређаја у оквиру обрачунског мјерног мјеста,
 - c) документи о одјави или пријави обрачунског мјерног мјеста,
 - d) документи званичног органа о усељењу или исељењу из предметног објекта или простора.
- (2) Обрачунски период неовлаштене потрошње не може бити дужи од годину дана.
- (3) Обрачун, фактурисање и наплату неовлаштене потрошње електричне енергије врши ОДС, о чему обавјештава и снабдјевача крајњег купца.

На основу svojih ovlaštenja iz člana 21. stav (1) tačka 11), člana 22. tačka 11) i člana 62. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22), člana 10., člana 11. stav (1) i člana 23. stav (1) i stav (2) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 24/14 i 91/15) i člana 32. stav (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/14, 31/16 i 84/19), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je na XXIII redovnoj sjednici održanoj dana 13.12.2022. godine donijela Odluku o izmjenama Opštih uslova za isporuku električne energije ("Službene novine Federacije BiH", broj 101/22). Na osnovu člana 3. navedene Odluke Sektor za pravne poslove je izradio, a Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je na II redovnoj sjednici održanoj dana 30.01.2023. godine utvrdila Prečišćeni tekst Opštih uslova za isporuku električne energije, kako slijedi

OPŠTI USLOVI ZA ISPORUKU ELEKTRIČNE ENERGIJE

- Prečišćeni tekst -

DIO PRVI

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE I CILJEVI

Član 1.

(Primjena)

Opštima uslovima za isporuku električne energije (u daljem tekstu: Opšti uslovi) definišu se energetski i tehnički uslovi, te ekonomski odnosi između proizvođača, operatora distributivnog sistema, snabdevača, korisnika mreže i krajnjeg kupca električne energije uključujući i podnosioca zahtjeva za dobijanje elektroenergetske saglasnosti za područje Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Predmet Opštih uslova za isporuku električne energije)

Opšti uslovi za isporuku električne energije sadrže:

- a) definisane kriterije kvaliteta i kvantiteta električne energije,
- b) način i uslove izdavanja elektroenergetske saglasnosti, uslove, rokove i način zaključenja ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovora o snabdijevanju električnom energijom i ugovora o korištenju distributivne mreže,
- d) jasno i precizno definisan priključak i mjerno mjesto,
- e) kriterije o načinu priključenja novog kupca/proizvođača i mjesto priključenja kupca/proizvođača na distributivnu mrežu,
- f) uslove kada se kupcu može obustaviti ili ograničiti isporuka električne energije,
- g) način obračuna i naplate električne energije, uključujući i metodologiju za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije po osnovu neovlaštenе потрошње,
- h) pravo na naknadu štete nastale zbog prekida u snabdijevanju električnom energijom, isporuke nekvalitetne ili ograničene isporuke električne energije, odredbe koje definišu odnose sa kupcima kojima se ne smije obustaviti isporuka električne energije, uključujući i slučajevne neplaćanja potrošene električne energije, te način regulisanja međusobnih obaveza u ovakvim slučajevima,
- j) uslove i način mjerjenja električne energije i snage i druge odnose između operatora distributivnog sistema i korisnika distributivnog sistema, kao i druge odnose između elektroprivrednih subjekata i kupaca električne energije.

Član 3.

(Cilj Opštih uslova)

Cilj donošenja ovih Opštih uslova je uspostavljanje transparentnih procedura u odnosima između proizvođača, operatora distributivnog sistema, snabdevača i krajnjeg kupca.

Član 4.

(Definicije i skraćenice)

Definicije i skraćenice koje se koriste u odredbama ovih Opštih uslova, uz one iz Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, Pravilnika za izdavanje dozvola ("Službene novine Federacije BiH" broj 2/17, 39/20 i 82/21) i Pravilnika za izradu i primjenu dijagrama opterećenja ("Službene novine Federacije BiH" broj 77/14) su sljedeće:

- a) **BAS** znači Državni standard Bosne i Hercegovine.

- b) **Brojilo električne energije** (у даљем тексту: **brojilo**) znači uređaj koji mjeri i registruje potrošnju električne energije na obračunskom mjernom mjestu.
- c) **Direktni vod** znači dalekovod koji povezuje izolovano mjesto proizvodnje sa izolovanim kupcem ili dalekovod koji povezuje proizvodača električne energije i dobavljača električne energije radi direktnog snabdijevanja njihovih vlastitih objekata, podružnica i kvalifikovanih kupaca.
- d) **Distributivni sistem** znači infrastrukturu (SN vodovi, transformatorske stanice i NN mreža) potrebnu za distribuciju električne energije.
- e) **Elektroenergetska saglasnost** znači dokument kojim operator distributivnog sistema definiše tehničko-energetske parametre priključenja na distributivnu mrežu.
- f) **Elektroenergetski subjekat** znači pravno lice koje je osnovano u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnja, prenos, distribucija, snabdijevanje ili trgovina električnom energijom.
- g) **Faktor snage ($\cos \phi$)** znači odnos aktivne snage prema prividnoj snazi.
- h) **FERK** znači Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- i) **Frekvencija** znači broj ciklusa naizmjenične struje u sekundi izražene u hercima (Hz).
- j) **IEC** znači standarde odobrene od strane Međunarodne elektrotehničke komisije.
- k) **Instalirana snaga** znači aritmetički zbir (suma) snaga svih uređaja u jednom objektu (prostoru).
- l) **Javni snabdjevač kvalifikovanih kupaca** (у даљem тексту: **javni snabdjevač**) znači snabdjevača koji ima obavezu da snabdjeva kvalifikovanog kupca kada on ne odabere svog snabdjevača na tržištu električne energije na način i pod uslovima koje propisuje FERK.
- m) **Korisnik sistema** znači svako pravno lice koje snabdijeva, ili pravno i fizičko lice koje biva snabdijevano putem prenosnog ili distributivnog sistema.
- n) **Krajnji kupac** znači kupca koji električnu energiju kupuje za vlastite potrebe.
- o) **Kupac** znači kupca na veliko ili krajnjeg kupca električne energije.
- p) **Kupac na veliko** znači pravno ili fizičko lice koje kupuje električnu energiju radi preprodaje unutar ili izvan sistema u kojem je registrovan.
- q) **Kvalifikovani kupac** znači kupca koji može slobodno kupovati električnu energiju od snabdjevača/trgovca kojeg sam izabere.
- r) **Kvalifikovani proizvodač** znači proizvodač koji u pojedinačnom objektu za proizvodnju električne energije proizvodi električnu energiju, koristeći otpad ili obnovljive izvore energije na ekonomski primijeren način, uključujući kombinovani ciklus proizvodnje toplotne i električne energije, koji je usklađen sa zaštitom okoline, a koji takav položaj može stići na osnovu rješenja nadležnog organa.
- s) **Kvalitet napona** znači stabilnost fizikalnih veličina napona u odnosu na nominalne vrijednosti (efektivnu vrijednost, frekvenciju, talasni oblik, simetričnost faznih vrijednosti napona i dr.).
- t) **Limitator (ograničavač)** znači uređaj koji ograničava krajnjem kupcu snagu opterećenja do visine odobrene priključne snage u elektroenergetskoj saglasnosti.
- u) **Mjerni slog** znači skup mjernih i pomoćnih uređaja na mjernom mjestu.
- v) **Mjerno mjesto (obračunsko mjerno mjesto)** znači mjesto u mreži na kojem se mijere parametri električne energije radi obračuna.
- w) **Nazivni napon** znači napon kojim su mreža ili oprema označeni i u odnosu na koji se daju njihove radne karakteristike.
- x) **Obračunski period** znači vremenski period između dva očitanja mjernog uređaja radi obračuna utroška električne energije i snage za koji se izdaje račun krajnjem kupcu.
- y) **Operator distributivnog sistema** (у даљem тексту: ODS) znači pravno lice koje posjeduje licencu dozvolu za djelatnost distribucije i nadležno je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvoj elektrodistributivne mreže i priključivanje novih kupaca i proizvodača.
- z) **Organizator skupine proizvodnih objekata** znači zajedničkog predstavnika ili opunomoćenika više investitora koji svoje objekte grade u jednoj poseboj zoni, a koji postupa na osnovu ugovora o njihovim međusobnim odnosima.
- aa) **Posebna zona** znači prostor unutar prostornog plana u kojem se grade objekti za čije priključenje se primjenjuju posebni uslovi kako u tehničkom tako i finansijskom smislu (npr. fabrika, rudnik, proizvodni objekat, skupina proizvodnih objekata, stambeno-poslovni objekat namijenjen tržištu, turistički, sportski objekat, infrastruktura autoputeva i slično), kao i prostor u kojem se priključuju objekti krajnjih kupaca u udaljenim područjima koji mogu, ali ne moraju biti obuhvaćeni prostornim planom.
- bb) **Prikљučak** znači sklop električnih vodova i uređaja, srednjeg i/ili niskog napona, uključujući i obračunsko mjerno mjesto, kojima se objekat kupca/proizvodača priključuje na distributivnu mrežu isključujući glavne razvodne ormare, razvodne ormare, mjerne ormare po etažama i uspontke vodove koji su sastavni dio građevine a preko kojih se povezuje mjerno mjesto kupca.
- cc) **Priklučna snaga** znači maksimalnu aktivnu snagu koja je odobrena u elektroenergetskoj saglasnosti za krajnjeg kupaca/proizvodača.
- dd) **Proizvodač** znači fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju. U slučaju kada proizvodač preuzima električnu energiju za vlastite potrebe u smislu odredbi ovih Opštih uslova smatra se krajnjim kupcem.
- ee) **Rezervni snabdjevač** znači snabdjevača koji ima obavezu da kvalifikovanog kupca snabdijeva električnom energijom u slučajevima kada odabrani snabdjevač prestane da vrši snabdijevanje kvalifikovanog kupca električnom energijom.
- ff) **Snabdjevač** znači svako pravno lice koje posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti snabdijevanja električnom energijom izdatu od strane nadležnog regulatornog organa.
- gg) **Tehnološka cjelina** krajnjeg kupca znači objekte koji su u vlasništvu istog pravnog lica, nalaze se na istoj lokaciji i priključeni su na distributivnu mrežu na više mjesta isporuke, uz mogućnost objedinjavanja mjerjenja potrošnje i jednovremenog vršnog opterećenja i snabdijeva ih jedan snabdjevač. Tehnološku cjelinu predstavljaju i elektrovočna postrojenja u vlasništvu istog pravnog lica.

- hh) **Univerzalna usluga** znači dio javne usluge kojom se garantuje priključak i snabdijevanje po razumnim, jednostavno i lako usporedivim i transparentnim cijenama krajnjim kupcima iz kategorije domaćinstva, malim preduzećima i komercijalnim kupcima kako je definisano u zakonu.
- ii) **Vršno opterećenje** znači najveće prosječno 15-minutno opterećenje u obračunskom periodu.
- jj) **Zajednička potrošnja** znači potrošnju električne energije, koju ostvaruje više krajnjih kupaca, a registruje se na posebnom brojilu.
- kk) **Zakon** znači Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE II. ПРАВА И ОВАЕЗЕ ОДС-а, СНАБДЈЕВАЧА, КРАЈНЈЕГ КУПЦА И ПРОИЗВОДАЧА

Član 5.

(Obaveze i prava ODS-a)

- (1) ODS je obavezan:
 - a) poštivati odredbe važećih zakonskih i podzakonskih akata, ovih Opštih uslova, važećih tehničkih pravilnika, pravila propisanih za tržiste električne energije, kao i pravila i propisa FERK-a,
 - b) upravljati, održavati, izgradivati i razvijati distributivni sistem,
 - c) posjedovati mjerne uređaje na mjestima preuzimanja i isporuke električne energije,
 - d) pratiti kvalitet isporučene električne energije u distributivni sistem, radi neprekidnosti i sigurnosti snabdijevanja, kvaliteta napona i usluge,
 - e) na javan i transparentan način nabavljati električnu energiju za pokrivanje distributivnih gubitaka,
 - f) održavati priključak (redovno i investiciono održavanje) i otklanjati kvarove na istom, što podrazumijeva između ostalog i održavanje i kontrolisanje mjernih uređaja,
 - g) pripremati kratokoročne i dugoročne planove razvoja i izgradnje distributivne mreže koji su uskladjeni sa prostornim, regulacionim i urbanističkim planovima, promjenama u konzumu, vodeći računa o realnoj realizaciji tih planova i uticaju na tarifne stavove za korisnike distributivnog sistema u skladu sa zakonom,
 - h) davati prednost u rješavanju zahtjeva za priključenje na distributivnu mrežu proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora energije u odnosu na proizvođače čija postrojenja ne koriste obnovljive izvore energije, kao i davati prednost u dispečiranju za kvalifikovanog proizvođača, a u skladu sa važećim zakonima i podzakonskim aktima,
 - i) održavati i razvijati informaciono-komunikacione tehnologije koje se koriste za obavljanje licencirane djelatnosti na tržištu električne energije (softver, hardver i komunikacije),
 - j) voditi baze podataka vezane za obavljanje licencirane djelatnosti,
 - k) obezbjediti zaštitu povjerljivih informacija dobijenih neposredno ili posredno tokom realizacije ugovora,
 - l) na odgovarajući i nediskriminirajući način vršiti razmjenu informacija kojima raspolaze u svojim bazama podataka sa učesnicima na tržištu električne energije uz obezbjeđenje zaštite povjerljivih informacija u skladu sa zakonom, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu saglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, osim ako za takvu saglasnost ne postoji pravni osnov,

- m) omogućiti snabdjevaču korištenje podataka krajnjeg kupca uz obezbjeđenje zaštite povjerljivih informacija u skladu sa zakonom, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu saglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, osim ako za takvu saglasnost ne postoji pravni osnov,
- n) obezbjediti javnost i jednostavnu dostupnost zainteresovanim licima podataka o mogućnostima korištenja distributivne mreže,
- o) obezbjediti svim korisnicima distributivnog sistema kvalitetnu uslugu distribucije električne energije u skladu sa važećim tehničkim propisima i standardima, uključujući, ali ne ograničavajući se na Mrežna pravila distribucije i ove Opšte uslove,
- p) obezbjediti jednak i nediskriminirajući tretman svih snabdjevača,
- q) obezbjediti mjerne podatke radi izrade konačnog obračuna potrošnje krajnjeg kupca nakon svake promjene snabdjevača električne energije,
- r) omogućiti objektivan, transparentan i nediskriminirajući pristup distributivnoj mreži svim korisnicima distributivnog sistema prema načelima regulisanog pristupa treće strane, u skladu sa zakonom i ovim Opštim uslovima,
- s) ukoliko odbije trećoj strani pristup distributivnoj mreži da treću stranu informiše o razlozima odbijanja pristupa, koji moraju biti objektivni i nediskriminirajući, te čvrsto zasnovani i propisno potkrepljeni,
- t) izdavati elektroenergetske saglasnosti i na osnovu tehničko-energetskih uslova definisanih u istoj ugovorom o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage određivati visinu naknade za priključenje na distributivnu mrežu ili povećanje priključne snage postojećeg objekta u skladu sa Pravilnikom o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definisanje rokova i uslova za priključak na distributivnu mrežu,
- u) na zahtjev krajnjeg kupca kojem se mjeri snaga na niskom naponu ugraditi limitator ili elektronsko brojilo sa mogućnošću limitacije snage,
- v) biti investitor i vlasnik priključaka za objekte krajnjih kupaca na niskom i srednjem naponu kada su ispunjeni uslovi iz elektroenergetske saglasnosti, izraditi i obezbjediti dokumentaciju, ostvariti tehničke uslove u distributivnoj mreži, izgraditi priključak, u rokovima propisanim ovim Opštim uslovima, opremiti mjerno mjesto za koje je izdata elektroenergetska saglasnost, provesti potrebna ispitivanja, izvršiti priključenje, osim priključaka u posebnoj zoni koji se priključuju na osnovu ugovora o njihovim međusobnim odnosima,
- w) obezbjediti da se obračun i ispostavljanje fakturna/računa vrši na ekonomičan i efikasan način,
- x) obezbjediti elektronsku dostavu fakture/računa u slučaju da korisnik distributivnog sistema isto zahtjeva, zaključivati ugovore o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage i ugovore o korištenju distributivne mreže, u skladu sa zakonom i ovim Opštim uslovima,
- z) dostavljati sva obavještenja namijenjena korisnicima distributivnog sistema,
- aa) poštivati odredbe zaključenih ugovora,
- bb) priključiti objekte krajnjeg kupca/proizvođača na distributivnu mrežu u skladu sa ugovorom o priključenju u roku od 10 dana od dana ispunjenja uslova propisanih ovim Opštim uslovima,

- cc) uredno očitavati mjerne uređaje na mjestima preuzimanja i isporuke električne energije i dostavljati podatke radi obračuna,
 - dd) pratiti nivo dopuštenog povratnog uticaja na distributivnu mrežu,
 - ee) snimati dijagram opterećenja krajnjih kupaca čiji mjerni uređaji to omogućavaju,
 - ff) izraditi dijagram opterećenja za kategorije i grupe potrošnje, za koje ne postoji obaveza ugradnje intervalnih brojila, kontinuirano pratiti, analizirati i inovirati u skladu sa FERK-ovim pravilnikom,
 - gg) obavještavati korisnike distributivnog sistema o planiranim radovima i obustavama isporuke električne energije na svojoj internet stranici i u svojim kancelarijama za odnose sa korisnicima distributivnog sistema/krajnjim kupcima, putem dnevne štampe ili drugih sredstava javnog informisanja, a proizvođače i krajnje kupce sa kojim je ugovorio poseban način obavještavanja u skladu sa istim,
 - hh) rješavati prigovore krajnjih kupaca na način i u rokovima propisanim zakonom i podzakonskim aktima, te provesti odgovarajuće postupke po prigovoru, odnosno žalbi krajnjih kupaca u skladu sa važećim zakonima, odredbama ovih Opštih uslova i svojim pravilima,
 - ii) dostavljati snabdjevaču prigovore krajnjih kupaca za koje je isti nadležan,
 - jj) nadoknaditi krajnjim kupcima štetu nastalu zbog prekida u isporuci i uslijed isporuke nekvalitetne električne energije, koja se može pripisati u krivicu ODS-u u skladu sa zakonom, ovim Opštim uslovima, ugovorom o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage i ugovorom o korištenju distributivne mreže,
 - kk) ažurirati i pohranjivati podatke vezane za očitanje, obračun i naplatu fakturna/računa za korištenje distributivne mreže, kao i druge potrebne podatke ako je to propisano,
 - ll) voditi urednu evidenciju o ograničenjima i prekidima napajanja električnom energijom iz koje se mogu utvrditi razlozi i trajanje ograničenja ili prekida,
 - mm) postupati u skladu sa propisanim restriktivnim mjerama,
 - nn) obustaviti isporuku električne energije objektu krajnjeg kupca na zahtjev snabdjevača u slučajevima i na način propisan zakonom i ovim Opštim uslovima,
 - oo) primjenjivati tarifne stavove za korištenje distributivnog sistema koje utvrdi FERK,
 - pp) redovno informisati korisnike distributivnog sistema o ovim Opštim uslovima, pravilnicima, tarifnim stavovima za korištenje distributivnog sistema koje utvrdi FERK i drugim dokumentima vezanim za poslovanje ODS-a i njihovim izmjenama,
 - qq) dostaviti obavještenje krajnjem kupcu/proizvođaču u slučaju privremenog isključenja sa distributivne mreže najmanje 60 dana prije isteka roka privremenog isključenja objekata krajnjih kupaca/proizvođača sa distributivne mreže i o raskidu ugovora o korištenju distributivne mreže u slučaju proteka roka privremenog isključenja,
 - rr) raskinuti ugovor o korištenju distributivne mreže u slučaju prekoračenja roka za privremeno isključenje sa distributivne mreže,
 - ss) obezbjediti korisnicima distributivnog sistema listu svih snabdjevača električne energije sa podacima o kontaktu,
 - tt) postupati efikasno, na način i u rokovima propisanim za promjenu snabdjevača,
 - uu) provjeriti finansijske i druge podatke o krajnjem kupcu kod ranijeg snabdjevača u slučaju zahtjeva krajnjeg kupca za snabdjevanje kod rezervnog snabdjevača,
 - vv) obezbjediti jednostavnu dostupnost cjenovnika svojih usluga svim korisnicima distributivnog sistema,
 - ww) uspostaviti kancelarije za odnose sa korisnicima distributivnog sistema i obezbjediti odgovarajuće radno vrijeme u istim,
 - xx) obezbjediti besplatan info telefon i besplatan telefon za prijavu kvara,
 - yy) zahtijevati prije priključenja na distributivnu mrežu, od krajnjeg kupca/proizvođača, dostavu atesta o ispravnosti kućnih instalacija i/ili zapisnik o pregledu i ispitivanju elektroenergetskih postrojenja, uređaja i elektroinstalacija,
 - zz) uredno izvještavati FERK o svojim aktivnostima u skladu sa rokovima koje propiše FERK,
 - aaa) zaključivati ugovore u skladu sa članom 38. ovih Opštih uslova.
- (2) ODS ima prava na:
- a) nesmetani pristup u svrhu ugradnje i plombiranja mjernih uređaja, očitanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrolu mjernih uređaja i opreme,
 - b) upravljanje elektroenergetskim postrojenjima korisnika distributivnog sistema na način propisan Mrežnim pravilima distribucije i ovim Opštim uslovima,
 - c) vršenje provjere prekoračenja odobrene priključne snage u skladu sa ovim Opštim uslovima,
 - d) preuzimanje u vlasništvo tehnički ispravnog priključka kada mu to krajnji kupac ponudi u skladu sa ovim Opštim uslovima,
 - e) naplatu korištenja distributivne mreže u skladu sa odobrenim tarifnim stavovima za korištenje distributivnog sistema, ovim Opštim uslovima i ugovorima o korištenju distributivne mreže, kao i naplatu troškova održavanja priključaka na distributivnoj mreži koji nisu u njegovom vlasništvu,
 - f) traženje od snabdjevača krajnjih kupaca, osim od javnog i rezervnog snabdjevača, bankovne garancije zasnovane na tromjesečnoj količini električne energije i snage koja se distribuiše i broju krajnjih kupaca koji su izabrali korištenje distributivne mreže plaćati prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača na način propisan ovim Opštim uslovima,
 - g) na odgovarajući i nediskriminirajući način vršiti razmjenu informacija o krajnjim kupcima u posjedu snabdjevača uz obezbjeđenje zaštite povjerljivih informacija u skladu sa zakonom, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu saglasnost krajnjeg kupca, osim ako za takvu saglasnost ne postoji pravni osnov,
 - h) utvrđivanje neovlaštene potrošnje električne energije i preduzimanje mjera u cilju njenog oticanja, obračuna i naplate u skladu sa zakonom i ovim Opštim uslovima,
 - i) provođenje ograničenja u isporuci električne energije u skladu sa zakonom i ovim Opštim uslovima,
 - j) obustavu isporuke električne energije u slučajevima i na način propisan zakonom i ovim Opštim uslovima, ugovaranje izuzetaka od standardnog kvaliteta isporučene električne energije u skladu sa ovim Opštim uslovima.

Član 6.

(Obaveze i prava snabdjevača)

(1) Snabdjevači imaju obavezu:

- a) poštivati odredbe važećih zakonskih i podzakonskih akata, ovih Opštih uslova, važećih tehničkih pravilnika u primjeni, pravila propisanih za tržište električne energije, kao i pravila i propisa FERK-a,
- b) dostaviti nadležnom ODS-u dozvolu za snabdijevanje električnom energijom, izvod iz sudskega registra, podatke o sjedištu, identifikacijske brojeve, elektronsku adresu, podatke o kontakt licu, dokaz o članstvu u balansnoj grupi,
- c) zaključivati ugovore o snabdijevanju električnom energijom sa krajnjim kupcima, u skladu sa zakonom i ovim Opštим uslovima,
- d) obezbjediti ugovorenu količinu električne energije,
- e) dostaviti ODS-u bankovnu garanciju, osim javnog i rezervnog snabdjevača, zasnovanu na tromjesečnoj količini električne energije i snage koja se distribuiše i broju krajnjih kupaca koji su izabrali korištenje distributivne mreže plaćati prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača na način propisan ovim Opštим uslovima,
- f) ukoliko im je nametnuta obaveza univerzalne usluge kao dijela obaveze javne usluge da kao javni snabdjevač ispunjavaju sve uslove u radu za nesmetano pružanje javne usluge,
- g) ukoliko im je nametnuta obaveza javne usluge da kao rezervni snabdjevač ispunjavaju sve uslove u radu za nesmetano pružanje javne usluge,
- h) obezbjediti da se obračun i ispostavljanje računa za isporučenu električnu energiju, te naplata obračunate električne energije vrši na ekonomičan i efikasan način za svako obračunsko mjerno mjesto,
- i) obezbjediti krajnjim kupcima električnu energiju i usluge u skladu sa zaključenim ugovorima,
- j) snabdijevati krajnje kupce propisanim minimalnim količinama električne energije proizvedene u postrojenjima za korištenje obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije,
- k) dostavljati i naplaćivati račune sa jasnom strukturom troškova i propisanih naknada,
- l) primjenjivati tarifne stavove za korištenje distributivnog sistema u skladu sa podacima primljenim od ODS-a i odvojeno ih iskazivati na računima ukoliko je krajnji kupac izabrao korištenje distributivne mreže plaćati prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača na način propisan ovim Opštим uslovima,
- m) obezbjediti elektronsku dostavu računa u slučaju da krajnji kupac isto zahtjeva,
- n) u ugovorenom roku isplaćivati ODS-u fakturisane iznose za korištenje distributivne mreže, ukoliko je krajnji kupac izabrao korištenje distributivne mreže plaćati prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača na način propisan ovim Opštим uslovima,
- o) poštivati odredbe zaključenih ugovora,
- p) održavati i razvijati informaciono-komunikacione tehnologije koje se koriste za obavljanje licencirane djelatnosti na tržištu električnom energijom (softver, hardver i komunikacije),
- q) voditi baze podataka vezane za obavljanje licencirane djelatnosti,
- r) obezbjediti zaštitu povjerljivih informacija dobijenih neposredno ili posredno tokom realizacije ugovora,

- s) ažurirati i pohranjivati podatke vezane za obračun i naplatu, kao i druge potrebne podatke ako je to propisano,
- t) na odgovarajući i nediskriminirajući način, vršiti razmjenu informacija kojima raspolaže u svojim bazama podataka sa ODS-om i snabdjevačima (kod zahtjeva za promjenu snabdjevača) uz obezbjedenje zaštite povjerljivih informacija u skladu sa zakonom, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu saglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, osim ako za takvu saglasnost ne postoji pravni osnov,
- u) na odgovarajući i nediskriminirajući način omogućiti ODS-u razmjenu informacija o krajnjim kupcima uz obezbjedenje zaštite povjerljivih podataka u skladu sa zakonom, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu saglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, osim ako za takvu saglasnost ne postoji pravni osnov, ugovarati cijenu snabdijevanja električnom energijom, osim u slučaju javnog ili rezervnog snabdjevača kada se snabdijevanje vrši po cijeni usluga javnog odnosno rezervnog snabdjevača,
- w) rješavati prigovore krajnjih kupaca na način i u rokovima propisanim zakonom i podzakonskim aktima, te provesti odgovarajuće postupke po prigovoru u skladu sa važećim zakonima, odredbama ovih Opštih uslova i svojim pravilima,
- x) dostavljati ODS-u prigovore krajnjih kupaca za koje je isti nadležan,
- y) nadoknaditi krajnjim kupcima štetu nastalu zbog prekida u isporuci i uslijed isporuke nekvalitetne električne energije, koja se može pripisati u krivicu snabdjevaču, u skladu sa zakonom, ovim Opštим uslovima i ugovorom o snabdijevanju električnom energijom,
- z) postupati u skladu sa propisanim restriktivnim mjerama,
- aa) redovno informisati krajnje kupce o ovim Opštим uslovima, pravilnicima, o cijeni snabdijevanja i drugim dokumentima vezanim za poslovanje snabdjevača i njihovim izmjenama,
- bb) dostaviti obavještenje krajnjem kupcu o isteku ugovora o snabdijevanju najmanje 60 dana prije isteka roka,
- cc) uspostaviti kancelarije za odnose sa krajnjim kupcima električne energije i obezbjediti odgovarajuće radno vrijeme u istim,
- dd) obezbjediti besplatan info telefon za sve krajnje kupce, obezbjediti krajnjim kupcima jednostavnu dostupnost kataloga za krajnje kupce koji treba sadržavati detaljne informacije i odgovore na pitanja vezana za: prava i obaveze krajnjih kupaca, ugovore i obračun, cijene, tarife i nadzor nad istim, slobodan izbor snabdjevača, priključenje na distributivnu mrežu, rješavanje sporova, zaštitu krajnjih kupaca, socijalne mjere i nepoštenu poslovnu praksu,
- ff) obezbjediti jednostavnu dostupnost različitih paketa svojih usluga krajnjim kupcima,
- gg) obezbjediti na svojoj internet stranici kalkulator za izračun troška električne energije,
- hh) bez odlaganja obavijestiti krajnje kupce o promjenama nastalim u vezi obračuna i naplate,
- ii) postupati efikasno, na način i u rokovima propisanim u okviru procedure za promjenu snabdjevača,
- jj) obavijestiti krajnje kupce najmanje 48 sati unaprijed, putem svoje internet stranice, obavještenjima u kancelarijama za odnose sa krajnjim kupcima, dnevne štampe ili drugih sredstava javnog informisanja,

- odnosno u skladu sa ugovorom o snabdijevanju električnom energijom, u slučaju da je od ODS-a u roku utvrđenom ugovorom primio obaveštenje, o prekidu ili ograničenju isporuke električne energije zbog planiranih radova na elektroenergetskim objektima,
- kk) dostaviti krajnjem kupcu konačni obračun njegove potrošnje nakon svake promjene snabdjevača električne energije najkasnije šest sedmica od promjene snabdjevača,
- ll) uredno izvještavati FERK o svojim aktivnostima u skladu sa rokovima koje propiše FERK,
- mm) zaključivati ugovore u skladu sa članom 38. ovih Opštih uslova.
- (2) Snabdjevači imaju prava na:
- pristup distributivnim mrežama radi snabdijevanja krajnjih kupaca električnom energijom,
 - izgradnju direktnog voda u slučajevima i na način propisan zakonom, pravilima FERK-a i drugim podzakonskim aktima, uz prethodnu saglasnost FERK-a,
 - korištenje podataka krajnjeg kupaca u posjedu ODS-a uz obezbjeđenje zaštite povjerljivih informacija u skladu sa zakonom, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu saglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, osim ako za takvu saglasnost ne postoji pravni osnov,
 - obračun potrošnje električne energije na osnovu podataka dobijenih od ODS-a, ispostavljanje računa krajnjim kupcima i naplatu u skladu sa ispostavljenim računima, uključujući naplatu korištenja distributivne mreže ukoliko je krajnji kupac izabrao korištenje distributivne mreže plaćati prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača na način propisan ovim Opštim uslovima,
 - zahtijevanje od ODS-a obustavljanja isporuke električne energije objektu krajnjeg kupca koji ne izvršava obaveze po ugovoru o snabdijevanju električnom energijom, u slučajevima i na način propisanim zakonom i ovim Opštim uslovima.
- Član 7.
- (Prava i obaveze krajnjih kupaca)
- (1) U skladu sa odredbama ovih Opštih uslova krajnji kupci imaju pravo:
- na objektivan, transparentan i nediskriminirajući pristup distributivnoj mreži, prema načelima regulisanog pristupa treće strane,
 - na priključenje svojih objekata i uređaja, kada za taj priključak postoje tehnički i energetski uslovi u skladu sa odredbama Mrežnih pravila distribucije, ovih Opštih uslova i drugih važećih tehničkih pravila i propisa,
 - na korištenje dijela ili ukupne odobrene priključne snage na drugoj lokaciji u okviru istog trafo područja TS 10(20)/0,4 kV, u skladu sa odredbama ovih Opštih uslova,
 - na smanjenje ranije odobrene priključne snage bez plaćanja naknade,
 - na ugradnju limitatora ili elektronskog brojila sa mogućnošću limitacije snage u cilju onemogućavanja prekoračenja elektroenergetskom saglasnošću odobrene priključne snage, u slučaju da spadaju u kategoriju kupaca na niskom naponu kojima se mjeri snaga,
 - na izbor grupe potrošnje prilikom priključenja zavisno od opremljenosti mjernog sloga, te pravo na promjenu grupe jednom u toku kalendarske godine bez plaćanja naknade izuzev troškova obrade zahtjeva,
 - prenijeti tehnički ispravan priključak u vlasništvo ODS-a u skladu sa ovim Opštim uslovima,
 - na snabdijevanje električnom energijom u skladu sa zakonom i ovim Opštim uslovima,
 - na slobodan izbor snabdjevača električnom energijom,
 - na univerzalnu uslugu snabdijevanja električnom energijom ako pripada grupi krajnjih kupaca na koju se ona odnosi,
 - zaključiti ugovore o snabdijevanju električnom energijom istovremeno sa više snabdjevača ukoliko postoji mogućnost utvrđivanja obračunskih veličina što potvrđuje ODS,
 - kod zaključivanja ugovora o korištenju distributivne mreže sa ODS-om izabrati način plaćanja korištenja distributivne mreže prema računu dostavljenom od ODS-a ili korištenje distributivne mreže plaćati prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača sa jasnom strukturom troškova u skladu sa ovim Opštim uslovima,
 - da promijene snabdjevača u propisanom roku za promjenu snabdjevača,
 - na rezervnog snabdjevača u slučajevima propisanim zakonom i podzakonskim aktima uz izvršavanje obaveza plaćanja računa za električnu energiju,
 - tražiti od ODS/snabdjevača provjeru svoje potrošnje, te ostale tehničke i mjerne podatke, u skladu sa odredbama ovih Opštih uslova,
 - zahtijevati elektronsku dostavu računu,
 - da dobije konačni obračun svoje potrošnje nakon svake promjene snabdjevača električne energije najkasnije šest sedmica od promjene snabdjevača,
 - zahtijevati od ODS-a privremeno isključenje sa distributivne mreže u skladu sa ovim Opštim uslovima,
 - na podnošenje prigovora, odnosno žalbe u vezi postupanja ODS-a, odnosno prigovora u vezi postupanja snabdjevača, a u skladu sa odredbama ovih Opštih uslova i važećim zakonskim propisima,
 - na nadoknadu šteta nastalih zbog prekida u isporuci električne energije, ili zbog isporuke električne energije neodgovarajućeg kvaliteta koja se može pripisati u krivicu snabdjevača ili ODS-a u skladu sa zakonom i ovim Opštim uslovima.
- (2) Krajnji kupci imaju obaveze da:
- podnesu zahtjev za prethodnu elektroenergetsку saglasnost u skladu sa ovim Opštim uslovima, odnosno zahtjev za elektroenergetsku saglasnost u skladu sa ovim Opštim uslovima i postupe po uslovima iste prije priključenja novih objekata ili promjene namjene objekta ili povećanja odnosno smanjenja priključne snage objekta ili u slučaju izgradnje proizvodnog objekta za vlastite potrebe,
 - prije početka korištenja distributivne mreže zaključe ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovor o korištenju distributivne mreže i ugovor o snabdijevanju električnom energijom,
 - poštuju odredbe zaključenih ugovora,
 - omoguće ovlaštenim radnicima ODS-a nesmetan pristup u svrhu ugradnje i plombiranja mjernih uređaja, očitanja stanja mjernih uređaja, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrole mjernih uređaja i opreme,
 - uredno plaćaju dostavljeni račun u roku naznačenom na računu,
 - snose troškove održavanja priključka ukoliko isti nije prenesen u vlasništvo ODS-a,

- g) најкасније седам дана прије prestanka уговора о snabdijevanju električnom energijom obavijeste rezervnog snabdjevача о намјери да користи navedenu uslugu iz razloga jer nisu našli novog snabdjevача,
- h) koriste električnu energiju samo za vlastite potrebe, preko mjernih uređaja, bez mogućnosti preprodaje iste ili omogućavanja drugom krajnjem kupcu bez odobrenja ODS-a napajanje preko svojih instalacija,
- i) koriste električnu energiju i snagu u skladu sa zaključenim ugovorima,
- j) obavijeste snabdjevачa u slučaju privremene odjave sa mjesta priključenja u skladu sa ovim Opštим uslovima,
- k) obavijeste ODS o svim promjenama, uključujući eventualne kvarove na priključku i mjernim uređajima, na način i u rokovima propisanim ovim Opštим uslovima,
- l) nadoknade štetu koju učine nedozvoljenim radnjama propisanim zakonom.

Član 8.

(Права и обавезе производаца на distributivnoj mreži)

- (1) U skladu sa odredbama ovih Opštih uslova производачи imaju pravo:
 - a) na objektivan, transparentan i nediskriminirajući pristup distributivnoj mreži prema regulisanim načelima pristupa treće strane,
 - b) na priključenje svojih elektroenergetskih objekata, kada za taj priključak postoje tehnički i energetski uslovi, u skladu sa odredbama Mrežnih pravila distribucije, ovih Opštih uslova i drugih važećih tehničkih pravila i propisa,
 - c) na privremeno priključenje proizvodnog objekta za potrebe probnog rada,
 - d) na izgradnju direktnog voda u slučajevima i na način propisanim zakonom, pravilima i propisima FERK-a i drugim podzakonskim aktima, uz prethodnu saglasnost FERK-a,
 - e) zaključivati ugovore sa elektroprivrednim subjektima pod uslovima koji su jednaki za sve proizvođače iz iste kategorije,
 - f) biti dio skupine proizvodnih objekata i unutar iste urediti međusobne odnose.
- (2) Proizvođači električne energije imaju obaveze da:
 - a) podnesu zahtjev za prethodnu elektroenergetsku saglasnost,
 - b) prije priključenja novih proizvodnih objekata ili promjene snage postojećih proizvodnih postrojenja podnesu zahtjev za elektroenergetska saglasnost i ispunje zahtjeve iz iste,
 - c) provode naloge nadležnog ODS-a,
 - d) omoguće ovlaštenim radnicima ODS-a nesmetan pristup u svrhu ugradnje i plombiranja mjernih uređaja, očitanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrolu mjernih uređaja i opreme,
 - e) u dogovoru sa nadležnim ODS-om razrade pogonsko uputstvo o upravljanju svake pojedinačne elektrane,
 - f) obavijeste ODS o eventualnim kvarovima na mjernom mjestu i/ili zastojima, remontima i kvarovima na proizvodnim postrojenjima,
 - g) zaštite mjerne uređaje koji se nalaze na njegovom posjedu od neovlaštenog pristupa,
 - h) održavaju i razvijaju informaciono-komunikacione tehnologije koje se koriste za obavljanje licencirane djelatnosti na tržištu električne energije (softver, hardver i komunikacije),
 - i) vode baze podataka vezane za obavljanje licencirane djelatnosti,

- j) na odgovarajući i nediskriminirajući način vrše razmjenu informacija kojima raspolažu u svojoj bazi podataka sa učesnicima na tržištu električne energije, osiguraju zaštitu povjerljivih informacija dobijenih neposredno ili posredno tokom realizacije ugovora,
- k) zaključuje ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage i ugovor iz člana 38. ovih Opštih uslova i poštuju odredbe istih, kao i da poštuju i pravila propisana za tržište električne energije,
- m) uredno izvještavaju FERK o svojim aktivnostima u skladu sa rokovima koje propiše FERK.

POGLAVLJE III. KRITERIJI ZA ISPORUKU I SNABDLJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Član 9.

(Sigurnost isporuke i snabdijevanja)

- (1) Distribuciju električne energije krajnjim kupcima na određenom području u okviru sistema obaveze javne usluge obezbjeduje nadležni ODS kome je izdata dozvola za rad za distribuciju električne energije za to područje.
- (2) ODS i snabdjevач su, svako u okviru svojih nadležnosti, obavezni da obezbijede kontinuirano, pouzdano i kvalitetno snabdijevanje krajnjih kupaca električnom energijom, osim u slučajevima propisanim zakonom i ovim Opštим uslovima.
- (3) U slučaju neophodnih radova i/ili potrebe priključenja novih krajnjih kupaca/proizvođača, ODS može, uz blagovremenu prethodnu najavu korisnicima distributivnog sistema privremeno prekinuti isporuku/preuzimanje električne energije, ali ti prekidi ne smiju trajati duže nego što je navedeno u najavi, a sve u skladu sa odredbama ovih Opštih uslova.

Član 10.

(Uslovi kvaliteta)

- (1) Proizvođač i ODS su obavezni da svoja postrojenja održavaju u stanju koje omogućava pouzdano i sigurno snabdijevanje električnom energijom i koliko je to izvodljivo u skladu sa tehničkim mogućnostima da omoguće kontinuiranu uslugu korisnicima distributivnog sistema.
- (2) Električna energija koja se isporučuje krajnjem kupcu treba da zadovoljava uslove kvaliteta u pogledu visine napona, talasnog oblika sinusoidne napona, frekvencije, broja i trajanja prekida u napajanju električnom energijom.

Član 11.

(Dovoljena odstupanja napona)

- (1) Odstupanje od nazivnog napona na mjestu isporuke električne energije, krajnjem kupcu priključenom na distributivnu mrežu srednjeg napona (35, 20 i 10 kV), može da bude u pravilu do $\pm 10\%$.
- (2) Odstupanje od nazivnog napona na mjestu isporuke električne energije, na distributivnoj mreži niskog napona, može da bude u granicama od $+5\%$ do -10% .
- (3) Izuzetno, ako uslijedi kvara na elektroenergetskim objektima proizvođača, ODS-a ili kvara na energetskim postrojenjima Elektroprenosa Bosne i Hercegovine a.d. Banja Luka na koje je priključen ODS prouzrokovano višom silom nije moguće uspostaviti normalno uklopno stanje i naponske prilike distributivne mreže date u stavovima (1) i (2) ovog člana, dozvoljena su i veća odstupanja napona od nazivnog napona.
- (4) Odstupanja iz stava (3) ovog člana dozvoljena su samo za vrijeme trajanja posljedica više sile, o čemu će ODS na prikladan način obavijestiti korisnike distributivnog sistema.
- (5) Ugovorom se izuzetno mogu predvidjeti i druge granice odstupanja napona od odstupanja utvrđenih ovim Opštim uslovima.

- (6) Krajnji kupci čija je tehnologija posebno osjetljiva na poremećaje u napajanju električnom energijom, mogu posebno ugovoriti uslove napajanja električnom energijom, ili obezbjediti vlastito rezervno napajanje, ako je to neophodno.
- (7) Nominalni naponi distributivne mreže su definisani BAS-om.

Član 12.

(Standardi frekvencije)

- (1) Nazivna vrijednost frekvencije iznosi 50 Hz.
- (2) U normalnim pogonskim uslovima frekvencija se održava u granicama $\pm 0,1\%$ ($\pm 0,05$ Hz), a maksimalno odstupanje iznosi $\pm 0,2$ Hz.
- (3) U poremećenim uslovima pogona frekvencija se može mijenjati u rasponu od 47,5 do 49,8 Hz i od 50,2 do 51,5 Hz.

Član 13.

(Mogući razlozi za odstupanje od standarda)

- (1) Na područjima gdje je radi neizgradenosti distributivne mreže ili njene dotrajalosti, smanjena pouzdanost kontinuirane isporuke električne energije, ili su odstupanja od nazivnog napona izvan propisanih granica, kvalitet može i znatnije odstupiti od veličina utvrđenih ovim Opštим uslovima. ODS je obavezan da prilikom zaključenja ugovora o korištenju distributivne mreže informiše korisnika distributivnog sistema o ovim činjenicama pod uslovom da je prethodno FERK-u podnio plan izgradnje i rekonstrukcije distributivne mreže za otklanjanje razloga takvog odstupanja i da utvrdi rok za dovođenje kvaliteta u propisane granice.
- (2) Ugovorom o korištenju distributivne mreže može se ugovoriti rok u kojem je ODS obavezan dovesti kvalitet električne energije u propisane granice.

Član 14.

(Prekomjerno preuzeta reaktivna energija/snaga i viši harmonici)

- (1) Krajnji kupac čija trošila i uredaji uzimaju iz distributivne mreže veću reaktivnu energiju nego što to odgovara prosječnom faktoru snage ($\cos\phi=0,95$) obavezan je izvršiti odgovarajuću kompenzaciju reaktivne snage u cilju smanjenja prekomjernog preuzimanja reaktivne energije iz distributivne mreže. Ukoliko krajnji kupac preuzima veću reaktivnu energiju nego što to odgovara prosječnom faktoru snage ($\cos\phi=0,95$) istu plaća po važećim tarifnim stavovima za korisnike distributivnog sistema.
- (2) Proizvodač električne energije, priključen na distributivnu mrežu, obavezan je na minimum svesti preuzimanje reaktivne energije iz distributivne mreže, prema uslovima iz elektroenergetske saglasnosti. Ukoliko ipak u pojedinim režimima rada elektrane preuzima reaktivnu energiju iz distributivne mreže veću nego što mu je odobreno elektroenergetskom saglasnošću, istu plaća po važećim tarifnim stavovima za korisnike distributivnog sistema.
- (3) Ako krajnji kupac ne izvrši odgovarajuću kompenzaciju reaktivne snage, ODS je obavezan poslati upozorenje za izvršenje kompenzacije i suočenje harmoničke distorzije u propisane granice. Rok za odgovarajuće osposobljavanje i ugradnju kompenzacije će se utvrditi sporazumno.
- (4) Proizvodač električne energije, čiji su proizvodni objekti priključeni na distributivnu mrežu, obavezan je proizvodnju/potrošnju reaktivne energije prilagoditi stvarnim potrebama sistema, odnosno održavanju napona i optimalnih energetskih tokova u sistemu, odnosno striktno se pridržavati uslova i režima rada, propisanih od strane nadležnog ODS-a.

Član 15.

(Prigovor korisnika distributivnog sistema na kvalitet napona električne energije)

- (1) Ako korisnik distributivnog sistema podnese ODS-u pisani prigovor na nivo kvaliteta napona, a ODS se ne složi sa navodima iz prigovora, ODS treba provesti mjerjenja u roku od 20 dana od dana podnošenja prigovora, a pisani izvještaj o rezultatima mjerjenja kvaliteta napona na obračunskom mjestu dostaviti korisniku distributivnog sistema u daljem roku od 10 dana.
- (2) Ako se utvrdi da je prigovor neosnovan, troškove mjerjenja snosi korisnik distributivnog sistema, a ako je prigovor osnovan troškove mjerjenja snosi ODS.
- (3) Ako korisnik distributivnog sistema dostavi izvještaj ovlaštene institucije o rezultatima mjerjenja kvaliteta napona, ODS može prihvati rezultate ili postupiti na način opisan u stavovima (1) i (2) ovog člana.
- (4) Ako se utvrdi da je prigovor bio osnovan, ODS je obavezan u skladu sa odobrenim planom razvoja i gradnje tog dijela distributivne mreže za iduće tri godine obezbjediti standardni kvalitet napona na tom obračunskom mjestu.
- (5) U pojedinačnim slučajevima postojećih korisnika distributivnog sistema u udaljenim područjima sa dugačkim vodovima, odstupanja pokazatelja kvaliteta napona mogu biti veća od propisanih, a dovođenje pokazatelja kvaliteta napona na propisani nivo rješava se u skladu sa rokovima koje odobri FERK, ukoliko ODS nije u mogućnosti riješiti taj problem u trogodišnjem planu razvoja i izgradnje.

Član 16.

(Standardi i rokovi za uspostavljanje kvaliteta električne energije)

- (1) ODS je u obavljanju svoje djelatnosti obavezan uskladiti kvalitet isporučene električne energije sa BAS EN 50160 za javne distributivne sisteme, odnosno sa BAS i IEC standardima koji tretiraju ovu oblast.
- (2) Do potpune primjene standarda EN 50160, odnosno odgovarajućeg BAS-a, primjenjivaće se odredbe o kvalitetu date u članovima 10. do 14. ovih Opštih uslova.
- (3) Kvalitet električne energije se mjeri na mjestima preuzimanja i predaje (isporuке), u skladu sa standardom IEC 61000-4, odnosno odgovarajućim BAS-om, a za kvalitet je odgovoran onaj ko predaje (isporučuje) električnu energiju.
- (4) ODS je obavezan da na pisani zahtjev korisnika distributivnog sistema dostavi dokaz o kvalitetu isporučene električne energije, pri čemu mjerjenje treba biti u skladu sa standardom IEC 61000-4, odnosno odgovarajućim BAS-om.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I. ELEKTROENERGETSKE SAGLASNOSTI

Član 17.

(Nadležnost za izdavanje i obaveza pribavljanja elektroenergetskih saglasnosti)

- (1) Elektroenergetske saglasnosti se izdaju na zahtjev vlasnika objekta ili investitora.
- (2) Elektroenergetsku saglasnost u slučaju iz člana 60. stav (2) ovih Opštih uslova izdaje ODS na svoju inicijativu.
- (3) Elektroenergetske saglasnosti za priključenje objekata na distributivnu mrežu naponskih nivoa do uključivo 35 kV izdaje nadležni ODS.
- (4) Na jednom mjestu može biti priključen samo jedan krajnji kupac/proizvođač, osim u slučajevima zajedničke potrošnje.
- (5) Elektroenergetske saglasnosti se pribavljaju za priključenje objekta na distributivnu mrežu koji se prvi put priključuje na

- distributivnu mrežu, односно за objekat koji je u periodu dužem od pet godina bio isključen sa distributivne mreže.
- (6) Ukoliko priklučak ima više mjernih mjesta može se izdati jedna elektroenergetska saglasnost koja sadrži podatke o priklučnoj snazi i druge potrebne podatke za svako pojedinačno mjerno mjesto ili se izdati pojedinačna elektroenergetska saglasnost za svako mjerno mjesto.
- (7) Izuzetno od odredbi iz stava (1) ovog člana elektroenergetska saglasnost može se izdati i za objekat na kojem postoji pravni osnov podnosioca zahtjeva za priklučenje.

Član 18.

(Elektroenergetska saglasnost)

- (1) Osim u slučaju iz člana 17. stav (5) ovih Opštih uslova, elektroenergetska saglasnost se treba pribaviti od ODS-a prije nego što pristupi:
- povećanju ili smanjenju priklučne snage,
 - zamjeni, premještanju ili rekonstrukciji postojećeg priklučka ili mjernog mjeseta,
 - objedinjavanju više mjernih mjesta u jedno mjerno mjesto,
 - dijeljenju jednog mjernog mjeseta na veći broj mjernih mjesta na istom objektu,
 - promjeni namjene objekta i kategorije potrošnje električne energije,
 - izgradnji proizvodnog objekta za vlastite potrebe.
- (2) U slučaju iz člana 17. stav (6) ovih Opštih uslova, može se podnijeti zahtjev za prethodnu i za elektroenergetsku saglasnost sa pojedinačno navedenim mjernim mjestima ili se može podnijeti zahtjev za prethodnu i za elektroenergetsку saglasnost posebno za svako mjerno mjesto. Naknada za priklučenje se plaća za svaku obračunsko mjerno mjesto u objektu, pod uslovom da se ne radi o posebnoj zoni.
- (3) Za svako pojedinačno mjerno mjesto izuzev u slučaju iz člana 17. stav (6) ovih Opštih uslova izdaje se elektroenergetska saglasnost i zaključuje se ugovor o priklučenju/povećanju/smanjenju priklučne snage, ugovor o korištenju distributivne mreže i ugovor o snabdijevanju električnom energijom.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, elektroenergetska saglasnost se izdaje investitoru posebne zone za kompletan objekat sa svim mjernim mjestima.
- (5) U slučaju da dođe do promjene namjene objekta ili dijela objekta za kojeg je izdata elektroenergetska saglasnost ili do povećanja/smanjenja odobrene priklučne snage potrebno je zatražiti izdavanje nove elektroenergetske saglasnosti. U tom slučaju se kod izdavanja nove elektroenergetske saglasnosti za predmetni objekat ne plaća naknada za priklučenje u visini naknade za priklučenje za ranije odobrenu priklučnu snagu, ali se mijenja kategorija potrošnje ukoliko je primjenjivo, dok za izdavanje nove elektroenergetske saglasnosti u slučaju smanjenja odobrene priklučne snage podnositelac plaća samo troškove obrade zahtjeva.
- (6) U slučaju promjene vlasništva nad objektom za koji je izdata elektroenergetska saglasnost, novom vlasniku se izdaje rješenje dok izdata elektroenergetska saglasnost ostaje neizmijenjena, a podnositelac zahtjeva plaća samo troškove obrade zahtjeva.
- (7) U slučaju zakupa objekta ne izdaje se nova elektroenergetska saglasnost.
- (8) Za objekat na kojem je odobreno smanjenje priklučne snage u slučaju iz stava (1) tačka a) ovog člana, može se u roku od pet godina od dana izdavanja elektroenergetske saglasnosti kojom je smanjena priklučna snaga ostvariti pravo da se ista ponovo izmjeni i vrati prethodno angažovana priklučna

snaga bez plaćanja naknade za priklučenje, osim troškova obrade zahtjeva i eventualnih troškova nastalih prilagodbom mjernog mjeseta.

- Pravo iz stava (8) ovog člana može se iskoristiti samo jedanput.
- Istekom roka od pet godina gubi se pravo iz stava (8) ovog člana.
- Izdata elektroenergetska saglasnost važi samo za priklučak, mjerno mjesto i lokaciju definisanu u istoj, te odobrena priklučna snaga iz iste nije prenosiva na drugu lokaciju.
- Izuzetno u odnosu na stav (11) ovog člana krajnji kupac čiji objekat je priklučen na niskonaponsku distributivnu mrežu ima pravo zahtijevati korištenje dijela ili ukupne odobrene priklučne snage na drugoj lokaciji u okviru istog trafo područja TS 10(20)/0,4 kV, kada ne plaća naknadu za priklučenje. U tom slučaju se izdaje nova elektroenergetska saglasnost.
- U slučaju iz stava (12) ovog člana krajnji kupac plaća troškove za obradu zahtjeva, troškove izgradnje novog priklučnog voda za objekat na novoj lokaciji i troškove izmještanja ili opremanja novog mjernog mjeseta.

Član 19.

(Vrste saglasnosti)

- U zavisnosti od toga u koju svrhu se izdaje, elektroenergetska saglasnost može biti:
 - prethodna elektroenergetska saglasnost,
 - elektroenergetska saglasnost.
- Prethodna elektroenergetska saglasnost se izdaje na zahtjev krajnjeg kupca/proizvodača ili investitora. Ista je potvrda da se planirani objekat može priklučiti na distributivnu mrežu u skladu sa elektroenergetskim prilikama i važećim planskim dokumentima predviđenim za to područje.
- Elektroenergetska saglasnost se izdaje na zahtjev krajnjeg kupca/proizvodača prije priklučenja objekta na distributivnu mrežu i u slučajevima iz člana 18. stav (1) ovih Opštih uslova.

Član 20.

(Zahtjev za prethodnu elektroenergetsku saglasnost)

- Krajnji kupac/proizvodač odnosno investitor koji planira priklučiti svoj objekat na distributivnu mrežu podnosi zahtjev ODS-u za prethodnu elektroenergetsku saglasnost u pisanoj formi, na tipskom obrascu koji je propisao ODS.
- Zahtjev za prethodnu elektroenergetsku saglasnost uključuje sve informacije potrebne ODS-u da adekvatno procijeni mogućnosti priklučenja, te utvrdi tehničke uslove priklučenja, uključujući ali ne ograničavajući se na uskladenosti sa razvojnim planovima i procjenu povratnog uticaja uredaja podnosioca zahtjeva na distributivnu mrežu.
- Zahtjev za prethodnu elektroenergetsku saglasnost, pored ostalog, treba da sadrži i sljedeće:
 - podatke o podnosiocu zahtjeva,
 - naziv, vrstu objekta i adresu/lokaciju objekta, te kopiju plana katastarske cestice na kojoj se planira graditi objekat,
 - namjenu objekta,
 - priklučnu snagu i godišnju potrošnju električne energije,
 - priklučnu snagu i predviđenu (projektovanu) godišnju proizvodnju električne energije ukoliko se radi o proizvodnom objektu,
 - tehničke karakteristike proizvodnog objekta za vlastite potrebe ukoliko je primjenjivo,
 - režim rada,
 - pojedinačan spisak trošila iznad 10 kW, odnosno tehničke karakteristike proizvodnih jedinica.

- (4) Уз заhtjev za prethodnu elektroenergetsku saglasnost treba priložiti dokaz o uplati troškova za obradu zahtjeva.

Član 21.

(Заhtjev za elektroenergetsku saglasnost)

- (1) Krajnji kupac/proizvodač, odnosno investitor posebne zone koji želi priključiti svoj objekat na distributivnu mrežu ili u slučajevima iz člana 18. stav (1) ovih Opštih uslova podnosi ODS-u zahtjev za elektroenergetsku saglasnost u pisanoj formi na tipskom obrascu.
- (2) Zahtjev za elektroenergetsku saglasnost uključuje sve informacije potrebne ODS-u da adekvatno procijeni uslove priključenja, osim podataka koji su dostavljeni uz zahtjev za prethodnu elektroenergetsku saglasnost.
- (3) Zahtjev za elektroenergetsku saglasnost za mikro-proizvođača OIE sadrži i informacije o instalisanoj snazi i lokaciji mikro-postrojenja OIE.
- (4) Uz zahtjev za elektroenergetsku saglasnost, pored informacija iz stava (2) i stava (3) ovog člana potrebno je priložiti i:

- a) projektu dokumentaciju - dio glavnog ili izvedenog projekta koji se odnosi na objekat i instalacije objekta za koji se traži elektroenergetska saglasnost,
- b) izjavu kojom podnositelj zahtjeva, u slučaju da je priključna snaga objekta veća od 23 kW, ukoliko to želi, zahtjeva ugradnju limitatora,
- c) dokaz o uplati troškova za obradu zahtjeva.

Član 22.

(Заhtjev za elektroenergetsku saglasnost sa ograničenim rokom trajanja)

Zahtjev za elektroenergetsku saglasnost sa ograničenim rokom trajanja treba da sadrži sljedeće:

- a) podatke o podnositoci zahtjeva,
- b) naziv, vrstu objekta i adresu/lokaciju objekta,
- c) namjenu objekta,
- d) razlog ograničenog roka trajanja,
- e) instalisanu i priključnu snagu objekta za koji se podnosi zahtjev,
- f) odobrenje nadležnog organa,
- g) rok priključenja,
- h) vrijeme trajanja priključka,
- i) mjesto priključenja,
- j) dokaz o uplati troškova za obradu zahtjeva.

Član 23.

(Rokovi za odlučivanje po zahtjevu)

- (1) Ukoliko zahtjevi iz članova 20., 21. i 22. ovih Opštih uslova ne sadrže propisane podatke odnosno dokumentaciju, ODS je obavezan pisanim putem zatražiti od podnositoca dopunu zahtjeva i odrediti mu rok za isto.
- (2) Po zahtjevima iz stava (1) ovog člana ODS je obavezan odlučiti i odluku dostaviti podnositoci zahtjeva što prije, ali ne duže od 30 dana računajući od dana uredno podnesenog zahtjeva.
- (3) ODS će izdati odgovarajuću elektroenergetsku saglasnost u skladu sa tehničkim i pogonskim mogućnostima distributivne mreže, te planovima i programima razvoja, poštujući princip transparentnosti rada i ravnopravnosti svih krajnjih kupaca/proizvodača.
- (4) Ukoliko energetske karakteristike objekta krajnjeg kupca/proizvodača, kao i stanje distributivne mreže na terenu uslovjavaju priključenje na srednjem naponu, ODS je obavezan odlučiti po zahtjevu i odluku dostaviti podnositoci zahtjeva što prije, ali ne duže od 60 dana računajući od dana uredno podnesenog zahtjeva.
- (5) O svojoj odluci po zahtjevu za prethodnu, odnosno elektroenergetsku saglasnost, ODS je obavezan pisanim

putem u formi rješenja čiji je sastavni dio prethodna odnosno elektroenergetska saglasnost ukoliko se ista izdaje, u rokovima iz stava (2) i stava (4) ovog člana, obrazložiti razloge donošenja istog, uz obavezno navođenje uputstva o pravu na žalbu, o čemu je potrebno da obezbjedi dokaz o urednoj dostavi u skladu sa važećim zakonskim propisima o načinu dostave.

Član 24.

(Pravo na žalbu)

- (1) FERK u skladu sa odredbama svog Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi rješava u drugom stepenu po žalbi podnosioca zahtjeva za prethodnu, odnosno elektroenergetsku saglasnost, kome je odbijen pristup distributivnoj mreži ili je nezadovoljan uslovima za pristup distributivnoj mreži.
- (2) Žalba iz stava (1) ovog člana neposredno se predaje ili šalje poštom nadležnom ODS-u u roku od 15 dana od dana prijema rješenja ODS-a iz člana 23. stav (5) ovih Opštih uslova.

Član 25.

(Sadržaj elektroenergetskih saglasnosti za krajnjeg kupca)

- (1) Prethodna elektroenergetska saglasnost za krajnjeg kupca električne energije sadrži energetske, tehničke i druge opšte uslove za priključenje, a posebno:
 - a) opšte podatke o objektu koji se priključuje, uključujući naziv, vrstu, adresu/lokaciju i namjenu objekta,
 - b) kopiju katastarskog plana čestice na kojoj se planira graditi objekat,
 - c) priključna snaga objekta,
 - d) naponski nivo i mjesto priključka,
 - e) kategoriju potrošnje,
 - f) način priključenja objekta krajnjeg kupca, vrstu mjernih, zaštitnih i upravljačkih instalacija,
 - g) tehničke podatke obračunskog mjernog mjesta,
 - h) rok važenja izdate saglasnosti,
 - i) sistem tehničke zaštite u distributivnoj mreži i u objektu krajnjeg kupca,
 - j) tehničke karakteristike proizvodnog objekta za vlastite potrebe ukoliko je primjenjivo,
 - k) kao i druge tehničke i opšte uslove ukoliko je potrebno.
- (2) Elektroenergetska saglasnost za krajnjeg kupca električne energije sadrži energetske, tehničke i druge opšte uslove za priključenje, a posebno:
 - a) opšte podatke o objektu koji se priključuje, uključujući naziv, vrstu, adresu/lokaciju i namjenu objekta,
 - b) kopiju katasterskog plana čestice na kojoj se nalazi objekat,
 - c) broj i datum prethodne elektroenergetske saglasnosti ukoliko je ista izdata,
 - d) priključna snaga objekta,
 - e) naponski nivo i mjesto priključka,
 - f) kategoriju potrošnje,
 - g) način priključenja objekta krajnjeg kupca, vrstu mjernih, zaštitnih i upravljačkih instalacija,
 - h) tehničke podatke obračunskog mjernog mjesta,
 - i) obaveze krajnjeg kupca da za režim preuzimanja električne energije sa faktorom snage ($\cos \phi$) nižim od 0,95 ugraditi u svom postrojenju uredaj za kompenzaciju prekomjerno preuzete reaktivne električne energije,
 - j) sistem tehničke zaštite u distributivnoj mreži i u objektu krajnjeg kupca,
 - k) rok za zaključenje ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage,

- ugovora o korištenju distributivne mreže i ugovora o snabdijevanju električnom energijom,
- l) rok važenja izdate saglasnosti i uslove pod kojima je korisnik distributivnog sistema obavezan pribaviti novu elektroenergetsku saglasnost,
- m) tehničke karakteristike proizvodnog objekta za vlastite potrebe ukoliko je primjenjivo,
- n) kao i druge tehničke i opšte uslove ukoliko je potrebno.
- (3) Elektroenergetska saglasnost za priključak objekta koji ima više mjernih mjesta sadrži podatke o priključnoj snazi i druge potrebne podatke za svako mjerne mjesto.

Član 26.

(Sadržaj elektroenergetskih saglasnosti za proizvođača)

- (1) Prethodna elektroenergetska saglasnost za proizvođača električne energije sadrži energetske, tehničke i druge opšte uslove za priključenje, a posebno:
- a) opšte podatke o proizvodnom objektu koji se priključuje,
 - b) kopiju katastarskog plana čestice na kojoj se planira graditi proizvodni objekat,
 - c) instalisanu snagu po proizvodnoj jedinici, ukupnu instalisanu snagu proizvodnog objekta i priključnu snagu proizvodnog objekta,
 - d) vrstu primarne energije i način konverzije,
 - e) naponski nivo i mjesto priključka,
 - f) obaveze proizvođača o režimu rada proizvodnog objekta i dozvoljenom faktoru snage,
 - g) obavezu zaključenja ugovora o uređenju međusobnih odnosa, kao i ugovora o finansiranju iz člana 27. stav (5) i (6) ovih Opštih uslova, ukoliko se radi o posebnoj zoni,
 - h) način priključenja proizvodnog objekta, vrstu mjernih, zaštitnih i upravljačkih uređaja,
 - i) tehničke podatke obračunskog mernog mjesta,
 - j) potrebu projektovanja priključka proizvodnog objekta,
 - k) rok važenja izdate saglasnosti,
 - l) kao i druge tehničke i opšte uslove ukoliko je potrebno.
- (2) Elektroenergetska saglasnost za proizvođača električne energije sadrži energetske, tehničke i druge opšte uslove za priključenje, a posebno:
- a) opšte podatke o proizvodnom objektu koji se priključuje,
 - b) kopiju katastarskog plana čestice na kojoj se nalazi objekat,
 - c) instalisana snaga po proizvodnoj jedinici, ukupna instalisana snaga proizvodnog objekta i priključna snaga proizvodnog objekta,
 - d) tehničke karakteristike proizvodnih jedinica,
 - e) naponski nivo i mjesto priključka,
 - f) obaveze proizvođača u vezi dozvoljenog režima rada proizvodnog objekta i faktora snage proizvodnog objekta,
 - g) jednopolnu šemu proizvodnog objekta,
 - h) način priključenja proizvodnog objekta, vrstu mjernih, zaštitnih i upravljačkih uređaja,
 - i) obavezu izvršenja ugovora o finansiranju iz člana 27. stav (6) ovih Opštih uslova, ukoliko se radi o posebnoj zoni,
 - j) tehničke podatke obračunskog mernog mjesta,
 - k) rok za zaključenje ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovora o korištenju distributivne mreže i ugovora o snabdijevanju električnom energijom,

- l) rok važenja izdate saglasnosti i uslove pod kojima je proizvođač električne energije obavezan pribaviti novu elektroenergetsku saglasnost,
- m) kao i druge tehničke i opšte uslove ukoliko je potrebno.

Član 27.

(Posebna zona)

- (1) Za priključenje objekata na distributivnu mrežu koji se grade u posebnoj zoni, investitor u posebnoj zoni obavezan je ODS-u podnijeti zahtjev za sagledavanje tehničkih uslova priključenja posebne zone na distributivnu mrežu i uređenja međusobnih odnosa. Ovaj zahtjev se ujedno smatra i zahtjevom za prethodnu elektroenergetsku saglasnost.
- (2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana prilaže se:
- a) dokumenti kojima se dokazuje status investitora posebne zone,
 - b) kopija katastarskog plana čestice na kojoj se planira graditi objekat,
 - c) važeći dokumenat prostornog uredenja iz kojega je vidljiva namjena i oblikovanost građevinskog zemljišta na kojem se planira graditi objekat pri čemu je najniži nivo dokumenata prostorni plan opštine ili grada uskladen sa planom kantona,
 - d) idejno rješenje objekta koji se planira graditi sa tehničko-tehnološkim karakteristikama,
 - e) podaci o potrebama za električnom energijom i snagom.
- (3) Radi sagledavanja tehničkih uslova priključenja na distributivnu mrežu, potrebe projektovanja distributivne mreže i priključaka u posebnoj zoni, ODS izrađuje idejno rješenje priključenja posebne zone. Na osnovu usaglašenog idejnog rješenja priključenja posebne zone, ODS izdaje prethodnu elektroenergetsku saglasnost.
- (4) U prethodnoj elektroenergetskoj saglasnosti iz stava (3) ovog člana posebno se navodi:
- a) ukupna snaga potrebna za priključenje objekta u posebnoj zoni kao zbir svih pojedinačnih priključnih snaga pomnožen sa faktorom istovremenosti,
 - b) spisak svih pojedinačnih obračunskih mernih mjesta budućih krajnjih kupaca u posebnoj zoni sa njihovom pojedinačnom priključnom snagom,
 - c) ukoliko se radi o proizvodnom objektu broj i snagu agregata.
- (5) Na osnovu izdate prethodne elektroenergetske saglasnosti ODS i investitor posebne zone zaključuju ugovor o uređenju međusobnih odnosa, kojim se utvrđuju:
- a) uslovi i dinamika finansiranja pripreme izgradnje elektroenergetskih objekata za stvaranje tehničkih uslova u distributivnoj mreži ODS-a, distributivne mreže u posebnoj zoni i priključaka krajnjih kupaca/proizvođača, uključujući i dobijanje građevinske dozvole,
 - b) uslovi, dinamika i obim finansiranja izgradnje elektroenergetskih objekata za stvaranje tehničkih uslova u distributivnoj mreži ODS-a, distributivne mreže u posebnoj zoni i priključaka krajnjih kupaca/proizvođača,
 - c) pravila u slučaju promjene priključne snage budućih krajnjih kupaca/proizvođača u posebnoj zoni,
 - d) prenos prava i obaveza na krajnje kupce,
 - e) ostali međusobni odnosi.
- (6) Na osnovu ugovora o uređenju međusobnih odnosa, a na osnovu prethodne elektroenergetske saglasnosti i građevinske dozvole za elektroenergetske objekte iz ugovorenog obima izgradnje elektroenergetskih objekata i stvaranja tehničkih uslova u distributivnoj mreži ODS-a,

- uključujući distributivnu mrežu u posebnoj zoni i priključke krajnjih kupaca/proizvođača, ODS i investitor posebne zone zaključuju ugovor o finansiranju izgradnje tih objekata.
- (7) Ugovorom o finansiranju iz stava (6) ovog člana se pored ostalog definiše način, uslovi plaćanja i iznos naknade za priključenje u skladu sa Pravilnikom o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definisanje rokova i uslova za priključak na distributivnu mrežu.
- (8) Na osnovu prethodne elektroenergetske saglasnosti, ugovora o uređenju međusobnih odnosa, ugovora o finansiranju i elektroenergetske saglasnosti za kompletan objekat ODS za svako mjerne mjesto u posebnoj zoni izdaje elektroenergetska saglasnost.
- (9) Na osnovu elektroenergetske saglasnosti ODS sa svakim pojedinačnim krajnjim kupcem/proizvođačem u posebnoj zoni zaključuje ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage.
- (10) Investitor u smislu ovoga člana može biti i organizator skupine proizvodnih objekata.

Član 28.

(Obaveznost primjene uslova iz saglasnosti)

- (1) Uslovi koje ODS propiše u elektroenergetskoj saglasnosti su obavezni za objekat koji se priključuje na distributivnu mrežu i isti se ne smiju mijenjati bez izdavanja nove elektroenergetske saglasnosti.
- (2) ODS je obavezan priključiti na distributivnu mrežu objekte svakog krajnjeg kupca/proizvođača, koji je dobio elektroenergetsku saglasnost i ispunio uslove iz elektroenergetske saglasnosti i ugovora o priključenju i zaključio ugovor o korištenju distributivne mreže i ugovor o snabdijevanju električnom energijom u skladu sa ovim Opštim uslovima.

Član 29.

(Rok važenja prethodne elektroenergetske saglasnosti)

- (1) Prethodna elektroenergetska saglasnost izdaje se na period od jedne godine. Prethodna elektroenergetska saglasnost se može obnoviti za još jednu godinu.
- (2) Izdata prethodna elektroenergetska saglasnost prestaje važiti ukoliko u roku od jedne godine od njenog izdavanja nije zatražena njena obnova ili nije zatražena elektroenergetska saglasnost.
- (3) Izuzetno od stavova (1) i (2) ovog člana, prethodna elektroenergetska saglasnost za objekte u posebnoj zoni izdaje se na period od dvije godine. Prethodna elektroenergetska saglasnost za objekte posebne zone može se obnoviti za još dvije godine.
- (4) Izdata prethodna elektroenergetska saglasnost za posebnu zonu prestaje važiti ukoliko u roku od dvije godine od njenog izdavanja nije zatražena njena obnova ili nije zaključen ugovor o uređenju međusobnih odnosa.

Član 30.

(Rok važenja elektroenergetske saglasnosti)

- (1) Rok važenja izdate elektroenergetske saglasnosti po kojoj je izvršeno priključenje nije ograničen.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana elektroenergetska saglasnost sa ograničenim rokom trajanja može se izdati za objekte koji su namijenjeni privremenom korištenju.
- (3) Elektroenergetska saglasnost izdata investitoru posebne zone za kompletan objekat sa svim mernim mjestima prestaje važiti kada se izda elektroenergetska saglasnost za svaku pojedinačno mjerne mjesto.
- (4) Izdata elektroenergetska saglasnost prestaje važiti ukoliko se po istoj ne zaključi ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovor o korištenju distributivne mreže i ugovor o snabdijevanju

električnom energijom u skladu sa ovim Opštim uslovima, u roku određenom u elektroenergetskoj saglasnosti.

- (5) Izuzetno od roka propisanog stavom (1) ovog člana, elektroenergetska saglasnost prestaje važiti u slučaju da je priključak krajnjeg kupca isključen sa distributivne mreže duže od pet godina.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana ODS obavještava sve krajnje kupce da će im nakon isteka roka od pet godina prestati važiti elektroenergetska saglasnost u kojem slučaju će biti obavezni tražiti ponovno izdavanje iste. ODS dostavlja ovo obavještenje krajnjem kupcu najmanje 60 dana prije isteka roka od pet godina.
- (7) Elektroenergetska saglasnost prestaje važiti prestankom ugovora o korištenju distributivne mreže osim u slučaju promjene snabdjevачa i u slučaju zakupa, te u periodu trajanja privremenog isključenja sa distributivne mreže.

Član 31.

(Tipski obrasci)

- (1) ODS je obavezan izraditi tipske obrasce zahtjeva za prethodnu elektroenergetsku saglasnost i elektroenergetska saglasnost.
- (2) Obrasci iz stava (1) ovog člana moraju biti dostupni javnosti na internet stranici ODS-a i ovlaštenim kancelarijama ODS-a za odnose sa korisnicima distributivnog sistema.
- (3) ODS je obavezan izraditi tipske obrasce prethodne elektroenergetske saglasnosti i elektroenergetske saglasnosti.

POGLAVLJE II. UGOVORI

Član 32.

(Vrste ugovora)

Odnosi između ODS-a, snabdjevачa, krajnjih kupaca i proizvođača električne energije uređuju se sledećim ugovorima:

- ugovorom o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage,
- ugovorom o korištenju distributivne mreže,
- ugovorom o snabdijevanju električnom energijom.

Član 33.

(Ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage)

- (1) Ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage zaključuje ODS sa imaočem elektroenergetske saglasnosti u slučaju izgradnje novog priključka ili u slučajevima iz člana 18. stav (1) osim tačke e) ovih Opšthih uslova.
- (2) ODS izrađuje ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage na osnovu izdate elektroenergetske saglasnosti i prije zaključenja istog, informiše drugu stranu o svim bitnim elementima ugovora uključujući detaljne informacije o iznosu i načinu obračuna naknade za priključenje, kao i o eventualnoj mogućnosti načina plaćanja i slično.
- (3) Ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage pored izvoda iz ovih Opšthih uslova sa odredbama koje se odnose na priključak, te ostalih odredbi usaglašenih između ugovornih strana sadrži i odredbe vezane za:
- podatke o ugovornim stranama,
 - predmet ugovora, broj i datum zaključenja ugovora,
 - naziv i adresu objekta koji se priključuje na distributivnu mrežu,
 - broj elektroenergetske saglasnosti i datum izdavanja, odnosno broj i datum ugovora o uređenju međusobnih odnosa i ugovora o finansiranju ukoliko je u pitanju posebna zona,
 - tehničke elemente priključka u skladu sa uslovima iz izdate elektroenergetske saglasnosti,
 - iznos naknade za priključenje na distributivnu mrežu sa rokom i dinamikom uplate,

- g) uslove koji se odnose na razgraničenje obaveza ODS-a i imaoца elektroenergetske saglasnosti prilikom izgradnje priključka ako je primjenjivo,
- h) vlasništvo nad priključkom,
- i) rok za izgradnju priključka,
- j) rok za priključenje na distributivnu mrežu,
- k) naknadu štete,
- l) primjenu zakona, ovih Opštih uslova i drugih zakona i podzakonskih akata,
- m) način rješavanja sporova i
- n) razloge za raskid ugovora.

Član 34.

(Уговор о кориштењу distributivne mreže)

- (1) Уговор о кориштењу distributivne mreže zaključuje ODS sa krajnjim kupcем.
- (2) Уговор о кориштењу distributivne mreže pored izvoda iz ovih Opštih uslova sa odredbama koje se odnose na кориштење distributivne mreže, ваžećih tarifnih stavova за кориснике distributivnog sistema, te ostalih odredbi usaglašenih između ugovornih strana sadrži i odredbe vezane za:
 - a) podatke o ugovornim stranama,
 - b) predmet ugovora, broj i datum zaključenja ugovora,
 - c) definicije pojmljiva ukoliko se ugovorom uvode novi pojmovi i definicije koje nisu definisane odnosnim propisima,
 - d) broj i datum elektroenergetske saglasnosti i ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage,
 - e) podatke o priključnoj snazi, grupi potrošnje i ostalim energetskim veličinama odobrenim u elektroenergetskoj saglasnosti,
 - f) prenos vlasništva mjernih uređaja i/ili priključka postojećih krajnjih kupaca električne energije,
 - g) mjesto isporuke, mjesto i način mjerjenja,
 - h) adresu, rok i način dostave računa i obavještenja, uključujući i dostavu elektronskog računa ako korisnik distributivnog sistema to zahtijeva,
 - i) kontinuiranu, pouzdanu i u skladu sa usvojenim standardima kvaliteta isporuku električne energije krajnjim kupcima,
 - j) izuzetke od standardnog kvaliteta isporučene električne energije propisanog ovim Opštim uslovima,
 - k) mogućnost ugovaranja veće sigurnosti u napajanju od standardne sigurnosti,
 - l) nivo dopuštenog povratnog uticaja na distributivnu mrežu,
 - m) upravljanje elektroenergetskim postrojenjima korisnika distributivnog sistema od strane ODS-a,
 - n) održavanje priključka,
 - o) nesmetani pristup ODS-a u svrhu ugradnje i plombiranja mjernih uređaja, očitanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrolu mjernih uređaja i opreme,
 - p) uredno očitanje mjernih uređaja i dostavljanje podataka snabdjevaču radi obračuna,
 - q) obavještenja korisnicima distributivnog sistema prije početka planiranih radova na održavanju distributivne mreže,
 - r) tarifne stavove za korиштење distributivnog sistema koje utvrđuje FERK,
 - s) obavještanje korisnika distributivnog sistema o promjenama tarifnih stavova za korиштењe distributivne mreže,
 - t) obračunski period,

- u) plaćanje korišteњa distributivne mreže u skladu sa tarifnim stavovima za korisnike distributivnog sistema, prema obračunu iskazanom na dostavljenom računu,
- v) izbor načina plaćanja korišteњa distributivne mrežarine prema računu dostavljenom od ODS-a ili korišteњe distributivne mreže plaćati prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača sa jasnom strukturu svih troškova,
- w) kamate u skladu sa zakonom,
- x) izuzetke u isporuci električne energije u skladu sa propisanim restriktivnim mjerama,
- y) razloge obustavljanja isporuke električne energije,
- z) način obustavljanja isporuke električne energije,
- aa) privremenu odjavu krajnjeg kupca sa mjesta priključenja u skladu sa ovim Opštim uslovima,
- bb) obavještavanje krajnjeg kupca u slučaju privremenog isključenja objekta krajnjeg kupca sa distributivne mreže prije isteka roka privremenog isključenja i o posljedicama proteka roka privremenog isključenja,
- cc) efikasno postupanje, na način i u rokovima propisanim za promjenu snabdjevača,
- dd) provjeru finansijskih i drugih podataka o krajnjem kupcu kod ranijeg snabdjevača u slučaju zahtjeva krajnjeg kupca za snabdijevanje kod rezervnog snabdjevača,
- ee) obezbjeđenje mjernih podataka radi izrade konačnog obračuna potrošnje krajnjeg kupca nakon svake promjene snabdjevača električne energije,
- ff) izvještavanje, razmjenu podataka i povjerljivost informacija odnosno određenih podataka dobijenih neposredno ili posredno tokom realizacije ugovora, naknadu štete,
- hh) višu silu,
- ii) primjenu zakona, ovih Opštih uslova, pravila propisanih za tržiste električnom energijom i drugih zakona i podzakonskih akata,
- jj) dostavljanje snabdjevaču prigovora krajnjih kupaca za koje je isti nadležan,
- kk) način rješavanja žalbi i prigovora,
- ll) mogućnost ugovaranja arbitraže,
- mm) period važenja ugovora,
- nn) prestanak ugovora.

Član 35.

(Уговор о snabdijevanju električnom energijom)

- (1) Уговор о snabdijevanju električnom energijom zaključuje snabdjevač sa krajnjim kupcima, bilo da se radi o izabranom snabdjevaču, javnom snabdjevaču ili rezervnom snabdjevaču.
- (2) Уговор о snabdijevanju električnom energijom pored izvoda iz ovih Opštih uslova sa odredbama koje se odnose na snabdijevanje električnom energijom, te ostalih odredbi usaglašenih između ugovornih strana sadrži i odredbe vezane za:
 - a) podatke o ugovornim stranama,
 - b) predmet ugovora, broj i datum zaključenja ugovora,
 - c) broj ugovora o korišteњu distributivne mreže,
 - d) priključnu snagu i ostale energetske veličine odobrene u elektroenergetskoj saglasnosti,
 - e) mjesto (adresa) isporuke, mjesto i način mjerjenja,
 - f) adresu, rok i način dostave računa i obavještenja, uključujući i dostavu elektronskog računa ako krajnji kupac to zahtijeva,
 - g) količinu i kvalitet električne energije koja se kupuje od snabdjevača,

- h) zaključivanje ugovora istovremeno sa više snabdjevača ukoliko postoji mogućnost utvrđivanja obračunskih veličina što potvrđuje ODS,
- i) cijenu snabdjevanja,
- j) način obračuna i fakturisanja isporučene električne energije u skladu sa podacima dobijenim od ODS-a,
- k) obavještavanje krajnjeg kupca o promjenama nastalim u vezi obračuna,
- l) dostavljanje računa za isporučenu električnu energiju sa jasnom strukturom troškova i propisanim naknadama,
- m) obračunski period, rok za plaćanje dostavljenog računa, kao i za kamatu u skladu sa zakonom,
- n) uredno plaćanje dostavljenih računa,
- o) osiguranje ugovorene količine električne energije,
- p) izuzetke u skladu sa propisanim restriktivnim mjerama,
- q) zahtjev snabdjevača ODS-u za obustavljanje isporuke električne energije objektu krajnjeg kupca zbog neizvršavanja obaveza po ugovoru o snabdjevanju električnom energijom, u slučajevima i na način propisan zakonom i ovim Opštim uslovima,
- r) razloge i način obustavljanja snabdjevanja električnom energijom,
- s) izvještavanje, razmjenu podataka i povjerljivost informacija odnosno određenih podataka dobijenih neposredno ili posredno tokom realizacije ugovora,
- t) omogućavanje ODS-u razmjene informacija o krajnjim kupcima uz obezbjedenje zaštite povjerljivih podataka u skladu sa zakonom, uz pribavljanje prethodne saglasnosti krajnjeg kupca radi razmjene podataka, osim ako za takvu saglasnost ne postoji pravni osnov,
- u) obavještavanje snabdjevača u slučaju privremene odjave sa mjesta priključenja,
- v) obavještavanje krajnjeg kupca o isteku roka ugovora o snabdjevanju,
- w) efikasno postupanje, na način i u rokovima propisanim za promjenu snabdjevača,
- x) slučaj promjene snabdjevača i regulisanje finansijske obaveze prema prethodnom snabdjevaču da bi krajnji kupac mogao ostvariti pravo na uslugu rezervnog snabdjevača, osim ukoliko je prethodni ugovor raskinut zbog neplaćanja,
- y) konačni obračun potrošnje krajnjeg kupca nakon svake promjene snabdjevača električne energije,
- z) izvještavanje, razmjenu podataka i povjerljivost određenih podataka dobijenih neposredno ili posredno tokom realizacije ugovora,
- aa) naknadu štete,
- bb) višu silu,
- cc) primjenu zakona, ovih Opštih uslova, pravila propisanih za tržište električne energije i drugih zakona i podzakonskih akata,
- dd) način rješavanja prigovora,
- ee) mogućnost ugovaranja arbitraže,
- ff) period važenja ugovora,
- gg) prestanak ugovora.

Član 36.

(Rok za promjenu snabdjevača)

U slučaju kada krajnji kupac namjerava promijeniti snabdjevača električnom energijom, postupak se mora završiti u roku i na način propisan procedurama za promjenu snabdjevača.

Član 37.

(Prestanak ugovora)

Ugovori iz člana 34. i člana 35. ovih Opštih uslova prestaju u slučaju:

- a) smrti krajnjeg kupca, odnosno prestanka pravnog lica,
- b) sporazuma između ugovornih strana,
- c) promjene vlasništva nad objektom krajnjeg kupca,
- d) isteka roka na koji je ugovor zaključen,
- e) otkaza ugovora,
- f) nastupanja okolnosti za prestanak ugovora propisanih zakonom.

Član 38.

(Posebni ugovori o međusobnim odnosima)

- (1) Odnosi između ODS-a, snabdjevača, proizvođača električne energije i drugih subjekata na tržištu električne energije uređuju se posebnim ugovorima o međusobnim odnosima.
- (2) Ugovori iz stava (1) ovog člana pored ostalih odredbi usaglašenih između ugovornih strana sadrže i:
 - a) predmet ugovora,
 - b) način međusobnog informisanja,
 - c) način povezivanja i informatičke razmjene podataka,
 - d) odredbe vezane za očitanje mjernih uređaja i dostavljanje podataka radi obračuna i fakturisanja,
 - e) prava i obaveze ugovornih strana,
 - f) postupke na obračunskom mjernom mjestu,
 - g) ekonomske odnose između ugovornih strana,
 - h) način rješavanja sporova,
 - i) odredbe vezane za određivanje suda nadležnog za rješavanje sporova, kojii nisu riješeni mirnim putem,
 - j) ostale međusobne odnose.
- (3) Ugovor iz stava (1) ovog člana između ODS-a i snabdjevača, u slučaju kada je krajnji kupac izabrao plaćanje korištenja distributivne mreže prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača, sadrži i odredbe vezane za:
 - a) primjenu tarifnih stavova za korisnike distributivnog sistema u skladu sa podacima primljenim od ODS-a, uz odvojeno iskazivanje na računima,
 - b) isplatu ODS-u fakturisanih iznosa za korištenje distributivne mreže u ugovorenom roku,
 - c) dostavu bankovne garancije ODS-u, osim javnog i rezervnog snabdjevača, zasnovane na tromjesečnoj količini električne energije i snage koja se distribuiše u broju krajnjih kupaca,
 - d) omogućavanje snabdjevaču korištenja podataka krajnjeg kupca uz obezbjedenje zaštite povjerljivih informacija u skladu sa zakonom uz pribavljanje prethodne saglasnosti krajnjeg kupca radi razmjene podataka, osim ako za takvu saglasnost ne postoji pravni osnov,
 - e) omogućavanje ODS-u razmjene informacija o krajnjim kupcima uz obezbjedenje zaštite povjerljivih podataka u skladu sa zakonom, pri čemu je potrebno pribaviti prethodnu saglasnost krajnjeg kupca radi razmjene podataka, osim ako za takvu saglasnost ne postoji pravni osnov,
 - f) obustavljanje isporuke električne energije od strane ODS-a objektu krajnjeg kupca na zahtjev snabdjevača u slučajevima i na način propisan zakonom i ovim Opštim uslovima.
- (4) Način međusobnog informisanja, povezivanja i informatičke razmjene podataka, kao i drugi postupci vezani za njihovo učešće na tržištu električne energije moraju biti usaglašeni sa zakonom i podzakonskim aktima kojima se posebno regulišu odnosi na tržištu električne energije.

Član 39.

(Tipski obrasci ugovora)

- (1) ODS je obavezan izraditi tipske obrasce ugovora iz člana 33. i člana 34. ovih Opštih uslova, te ih objaviti na svojoj internet stranici i učiniti dostupnim u svojim kancelarijama

- за односе са корисnicima distributivnog sistema, bez naknade.
- (2) Snabdjevači su obavezni izraditi tipske obrasce ugovora iz člana 35. ovih Opštih uslova, te ih objaviti на svojoj internet stranici i učiniti ih dostupnim у svojim kancelarijama за odnose sa krajnjim kupcima električne energije, bez naknade.

Član 40.

(Zajednička potrošnja)

U slučaju zajedničke potrošnje krajnji kupci svojim ugovorom о korištenju distributivne mreže/ugovorom o snabdjevanju električnom energijom zaključenim у складу са ovim Opštим uslovima preuzimaju и obavezu plaćanja pripadajućeg dijela troškova zajedničke potrošnje. Potraživanja за zajedničku potrošnju imaju isti status и tretman kao и potraživanja за električnu energiju preuzetu na mjernom mjestu krajnjeg kupca, koji je и krajnji korisnik zajedničke potrošnje. Za mjerna mjesta zajedničke potrošnje nije potrebno zaključivati dodatni ugovor o korištenju distributivne mreže/ugovor o snabdjevanju električnom energijom.

Član 41.

(Promjena vlasništva objekta i nasljeđivanje)

- (1) Kod promjene vlasništva objekta krajnjeg kupca, raniji vlasnik-krajnji kupac je obavezan у roku од 30 dana од dana promjene vlasništva dostaviti obaveštenje о otkazu ugovora о korištenju distributivne mreže, kao и ugovora о snabdjevanju električnom energijom, uz predočenje odgovarajuće isprave о promjeni vlasništva у складу са zakonom, a novi vlasnik tog objekta je obavezan у istom roku podnijeti zahtjev за zaključenje novih ugovora, uz predočenje odgovarajuće isprave о promjeni vlasništva.
- (2) Na osnovу primljenog obavještenja о otkazu ugovora krajnjeg kupca из stava (1) ovog člana, ODS je obavezan у daljem roku od pet dana од dana prijema istog obavještenja pregledati mjerno mjesto, očitati stanje brojila и utvrđeno dostaviti snabdjevaču.
- (3) Na osnovу očitanja brojila из stava (2) ovog člana, ODS и snabdjevač obavezni su izvršiti obračun potrošnje električne energije и korištenja distributivne mreže, kada obračun predstavlja osnov razgraničenja ugovornih odnosa između ranijeg vlasnika и novog vlasnika objekta, te njihovih odnosa sa ODS-om и snabdjevačem и od tog dana se ranijem vlasniku-krajnjem kupcu ne mogu obračunavati obaveze на tom mjernom mjestu.
- (4) Ukoliko novi vlasnik objekta из stava (1) ovog člana ne zaključi ugovor о korištenju distributivne mreže и ugovor о snabdjevanju električnom energijom у складу са zakonom и ovim Opštим uslovima, ODS će obustaviti isporuku električne energije на tom obračunskom mjernom mjestu на način propisan odredbama ovih Opštih uslova.
- (5) Ukoliko novi vlasnik ne zaključi ugovore из stava (4) ovog člana у roku koji je propisan за privremeno isključenje sa distributivne mreže, prestaje važiti elektroenergetska saglasnost izdata за predmetno mjerno mjesto.
- (6) Ukoliko raniji vlasnik-krajnji kupac nije postupio у складу са odredbama stava (1) ovog člana, за razgraničenje obaveza за preuzetu električnu energiju mogu se koristiti odredbe ugovora о kupoprodaji objekta или druge odgovarajuće isprave о promjeni vlasništva у складу са zakonom у slučaju da sadrži razgraničenje ili datum на osnovу kojeg se može utvrditi ovo razgraničenje. У slučaju да ugovor о kupoprodaji objekta односно odgovarajuća isprava о promjeni vlasništva ne sadrži odredbe о razgraničenju, односно да se isto ne može utvrditi, ODS и snabdjevač će, на zahtjev novoga vlasnika objekta, uz predočenje

odgovarajuće isprave о promjeni vlasništva zaključiti ugovor о korištenju distributivne mreže и ugovor о snabdjevanju električnom energijom у складу са ovim Opštим uslovima sa danom prijave novog vlasnika, kada je prijava novog vlasnika osnova razgraničenja ugovornih odnosa između ranijeg vlasnika и novog vlasnika objekta, te njihovih odnosa sa ODS-om и snabdjevačem.

- (7) Nasljednik, односно правни sljednik je obavezan zaključiti novi ugovor sa ODS-om и snabdjevačem и regulisati obaveze nastale prije nastupanja navedenih okolnosti, najkasnije 30 dana od dana utvrđivanja nasljednika односно правног sljednika.
- (8) Kada se ne zaključe ugovori у roku navedenom у stavu (7) ovog člana или ako nasljednik/pravni sljednik ne prihvati obaveze prethodnika, ODS isključuje objekat nasljednika/pravnog sljednika sa distributivne mreže, te ODS и snabdjevač pokreću postupak за naplatu potraživanja по osnovу isporučene električne energije prethodniku.

Član 42.

(Zakup objekta)

- (1) У slučaju zakupa objekta zakupodavac може raskinuti ugovor о korištenju distributivne mreže и ugovor о snabdjevanju električnom energijom, у којем slučaju zakupoprimec на osnovу zaključenog ugovora о zakupu sa zakupodavcem, zaključuje ugovor о korištenju distributivne mreže и ugovor о snabdjevanju на period trajanja zakupa.
- (2) Elektroenergetska saglasnost и ugovor о priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage и dalje glase на zakupodavca.

POGLAVLJE III. PRIKLJUČAK KRAJNJEK KUPCA/PROIZVODAČA

Član 43.

(Priključak)

- (1) Priključak počinje у priključnoј tački на distributivnoj mreži, коју jednoznačno određuje ODS у uslovima elektroenergetske saglasnosti. Ukoliko то energetske prilike uslovjavaju поčetna tačka priključka може biti и srednjenačinska celija у TS 110/x kV (nakon usaglašavanja ODS-a и Elektroprenosa Bosne и Hercegovine a.d. Banja Luka).
- (2) Priključak se završava mjernim mjestom kod krajnjeg kupca/proizvodača, uključujući и mjerni slogan.
- (3) Kao element priključka kod krajnjih kupaca kod коjih se ne mjeri или kod коjih se ne obračunava snaga, а mjerno mjesto nije opremljeno elektronskim brojilom, ODS ugrađuje limitator (ограничавач) snage.

Član 44.

(Pravilnik о metodologiji za izračunavanje naknada за priključenje и definisanje rokova и uslova за priključak на distributivnu mrežu)

- (1) Priključenje objekata novih krajnjih kupaca/proizvodača односно investitora posebne zone, vrši se prema uslovima definisanim у Pravilniku о metodologiji за izračunavanje naknada за priključenje и definisanje rokova и uslova за priključak на distributivnu mrežu којег donosi FERK.
- (2) Pravilnik о metodologiji за izračunavanje naknada за priključenje и definisanje rokova и uslova за priključak на distributivnu mrežu sadrži Metodologiju за izračunavanje naknada за priključenje objekta krajnjih kupaca/proizvodača односно investitora posebne zone на distributivnu mrežu, te opšte specifikacije radova и materijala за izradu energetskih objekata distributivnog sistema, које služe као kalkulativni elementi за izračunavanje prosječne vrijednosti investicije за priključenje jednog kilovata snage на NN и SN distributivnu

- mrežu, iz čega se utvrđuje jedinični iznos naknade za priključenje.
- (3) Pravilnik o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definisanje rokova i uslova za priključak na distributivnu mrežu treba biti dostupan na internet stranici FERK-a, kao i na internet stranici ODS-a i u svim ovlaštenim kancelarijama ODS-a za odnose sa korisnicima distributivnog sistema.

Član 45.

(Jedinični iznos naknada za priključenje)

- (1) ODS je obavezan u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definisanje rokova i uslova za priključak na distributivnu mrežu i ovih Opštih uslova dostaviti FERK-u, radi davanja saglasnosti, jedinične iznose naknada za priključenje na distributivnu mrežu izrađene u skladu sa navedenim pravilnikom.
- (2) ODS u skladu sa odredbama Pravilnika o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definisanje rokova i uslova za priključak na distributivnu mrežu može zahtijevati izmjenu jediničnih iznosa naknada za priključenje na distributivnu mrežu.
- (3) U slučaju da predloženi iznos jediničnih naknada za priključenje na distributivnu mrežu nije u skladu sa Pravilnikom o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definisanje rokova i uslova za priključak na distributivnu mrežu, FERK utvrđuje jedinične iznose naknada za priključenje na distributivnu mrežu.
- (4) Jedinični iznosi naknada za priključenje na distributivnu mrežu trebaju biti dostupni krajnjim kupcima/proizvođačima na internet stranici FERK-a, ODS-a, kao i svim ovlaštenim kancelarijama ODS-a za odnose sa korisnicima distributivnog sistema.
- (5) FERK može na vlastitu inicijativu pokrenuti postupak izmjene jediničnih iznosa naknada za priključenje na distributivnu mrežu.

Član 46.

(Cjenovnik usluga)

- (1) ODS utvrđuje Cjenovnik usluga koji sadrži iznose za izdavanje elektroenergetskih saglasnosti, isključenje i ponovo uključenje na zahtjev krajnjeg kupca/proizvođača, pregled ispravnosti priključka i mjernog mjesta na zahtjev krajnjeg kupca/proizvođača, mjerjenje i izvještavanje o kvalitetu napona na zahtjev krajnjeg kupca/proizvođača, utvrđivanje neovlaštene potrošnje električne energije i drugih usluga vezanih za obavljanje djelatnosti ODS-a i objavljuje ga na svojoj internet stranici.
- (2) Cjenovnik usluga treba biti dostupan svim krajnjim kupcima/proizvođačima u svim ovlaštenim kancelarijama ODS-a za odnose sa korisnicima distributivnog sistema i kancelarijama snabdjevača za odnose sa krajnjim kupcima, te dostavljen FERK-u na uvid.

Član 47.

(Pravilnik o mjernom mjestu)

- (1) Pravilnikom o mjernom mjestu ODS, pored ostalog, utvrđuje:
- mjesto postavljanja mjernog sloga kod krajnjeg kupca/proizvođača,
 - dimenzije, materijal i stepen zaštite,
 - pripadajuću opremu mjernog sloga,
 - usvojene tipove i klase tačnosti mjernih uređaja, u zavisnosti od naponskog nivoa, vršne snage, kategorije i grupe potrošnje,
 - usvojene tipove uređaja za upravljanje tarifama, komunikacijske uređaje.

- (2) Pravilnik o mjernom mjestu treba biti dostupan na internet stranici ODS-a, kao i u svim ovlaštenim kancelarijama ODS-a za odnose sa korisnicima distributivnog sistema.

Član 48.

(Uslovi za izgradnju priključka)

- (1) Nadležni ODS je investitor i vlasnik svih novih priključaka na niskom i srednjem naponu, isključujući posebnu zonu i obavezan je da izgradi priključak potreban za priključenje objekta krajnjeg kupca/proizvođača, ukoliko su ispunjeni uslovi iz elektroenergetske saglasnosti, uslovi iz ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage i uplaćen iznos naknade za priključenje. Izuzetak su glavni razvodni ormari, razvodni ormari, mjerni ormari po etažama i usponski vodovi koji su sastavni dio gradevine, a preko kojih se povezuje predmetno mjerno mjesto.
- (2) Prilikom projektovanja i izgradnje priključka ODS je obavezan da vodi računa o lokaciji mjernog mjeseta na način da mu bude obezbijeden nesmetan pristup istom.
- (3) Investitor posebne zone obavezan je zaključiti ugovore sa ODS-om u skladu sa članom 27. ovih Opštih uslova.

Član 49.

(Rok izgradnje priključka)

- (1) Rok izgradnje priključka na distributivnu mrežu je:
- za niskonaponsku distributivnu mrežu najviše 30 dana od dana ispunjenja obaveza krajnjeg kupca ili proizvođača iz ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage,
 - za ostale slučajeve priključenja kako je navedeno u ugovoru o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage.
- (2) ODS je obavezan izvesti priključak u što kraćem roku, uvažavajući činjenično stanje na terenu.

Član 50.

(Priključenje objekta)

- (1) ODS će priključiti objekat na distributivnu mrežu kada se ispune sljedeći uslovi:
- završena izgradnja priključka,
 - zaključen ugovor o korištenju distributivne mreže,
 - zaključen ugovor o snabdijevanju električnom energijom.
- (2) Rok za priključenje objekta na distributivnu mrežu ne može biti duži od 10 dana od dana ispunjenja uslova iz stava (1) ovog člana.

Član 51.

(Troškovi nastali promjenama na postojećem priključku)

- (1) Krajnji kupac/proizvođač koji zahtijeva promjene na priključku i obračunskom mjernom mjestu kao i na bilo kojem drugom dijelu distributivne mreže i pri tome ne povećava priključnu snagu, snosi troškove izvedbe promjena:
- razdvajanja instalacija, sa uspostavljanjem većeg broja obračunskih mjernih mjeseta,
 - spajanja instalacija, sa uspostavljanjem manjeg broja obračunskih mjernih mjeseta i
 - bilo kojeg drugog zahtjeva (premještaj, prepravka sa nadzemnog na podzemni priključak, izmještanje dijelova distributivne mreže i slično).
- (2) Ako je promjena na priključku potrebna zbog radova na rekonstrukciji distributivne mreže, troškove promjena na priključku snosi ODS.
- (3) Ako je investitor svojim radnjama (izgradnja, dogradnja ili rekonstrukcija svojih objekata i sl.) oštetio ili doveo u pitanje tehničku ispravnost distributivne mreže ili postrojenja u vlasništvu ODS-a ili trećih lica, obavezan je snositi troškove

dovođenja u ispravno stanje, kao i nadoknaditi eventualnu štetu onima kojima je štetu nanio.

Član 52.

(Privremeni priključak)

- (1) Privremeni priključak ne izvodi se kao trajni priključak izuzev gradilišnog priključka koji se može izvesti i kao trajni priključak.
- (2) Priključak iz stava (1) ovog člana može trajati najduže šest mjeseci, izuzev gradilišnog priključka koji može trajati najduže do dobijanja upotrebljene dozvole objekta.
- (3) Gradilišni priključak koji je izведен kao trajni može nakon dobijanja upotrebljene dozvole objekta prerasti u stalni priključak.

Član 53.

(Privremeno priključenje bespravno izgrađenih objekata)

- (1) Nije dozvoljeno priključenje na distributivnu mrežu objekata izgrađenih bez građevinske dozvole.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ODS može izvršiti privremeno priključenje bespravno izgrađenih objekata na distributivnu mrežu, uz Uvjerenje izdato od strane organa uprave nadležnog za izdavanje građevinske dozvole o činjenicama o kojima organ vodi službenu evidenciju ili nakon provedenog postupka o činjenicama o kojima organ ne vodi službenu evidenciju o tome:
 - 1) da li je izgrađeni objekat na području gdje nisu doneseni planski dokumenti;
 - 2) da li je izgrađeni objekat u postupku legalizacije.
- (3) Privremeno priključenje iz stava (2) ovog člana se vrši po istovjetnoj proceduri koja se provodi za stalni priključak, do ispunjenja uslova za stalni priključak, u roku od 12 mjeseci.
- (4) Rok iz stava (3) ovog člana može se produžiti za dodatnih 12 mjeseci.

Član 54.

(Privremeno priključenje za potrebe ispitivanja ili probnog rada)

- (1) ODS je obavezan omogućiti privremeno priključenje objekta na distributivnu mrežu za potrebe ispitivanja ili probnog rada, a na osnovu zahtjeva i pisane izjave investitora o preuzimanju odgovornosti tokom privremenog priključenja.
- (2) Privremeno priključenje iz stava (1) ovoga člana ne može trajati duže od 15 dana za krajnjeg kupca odnosno investitora posebne zone i provodi se na osnovu ugovora zaključenih u skladu sa ovim Opštим uslovima za vrijeme privremenog priključenja.
- (3) Izuzetno od roka iz stava (2) ovog člana privremeno priključenje za proizvođača ne može trajati duže od šest mjeseci i provodi se na osnovu ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage i ugovora iz člana 38. ovih Opštih uslova.

Član 55.

(Privremeno isključenje sa distributivne mreže)

- (1) Objekat krajnjeg kupca može biti privremeno isključen sa distributivne mreže po zahtjevu za privremenu odjavu potrošnje ili zbog razloga propisanih ovim Opštим uslovima za obustavu isporuke električne energije.
- (2) Za slučajevе iz stava (1) ovog člana privremeno isključenje sa distributivne mreže ne može trajati duže od pet godina, za koje vrijeme priključak treba biti u beznaponskom stanju.
- (3) U slučaju privremenog isključenja dužeg od pet godina, prestaje važiti izdata elektroenergetska saglasnost.

Član 56.

(Održavanje priključka)

- (1) Održavanje priključka i mjernih uređaja vrši ODS.
- (2) Ukoliko postojeći krajnji kupac koji je investirao u priključak i pripadajuće mjerno mjesto, a nije prenio

vlasništvo nad priključkom i pripadajućim mjernim mjestom ODS-u, u ugovoru o korištenju distributivne mreže se posebno definiše da je postojeći krajnji kupac obavezan da:

- a) snosi troškove redovnog i investicionog održavanja vlastitog priključka,
- b) snosi troškove održavanja i baždarenja mjernih uređaja,
- c) pisanim zahtjevom zatražiti intervenciju za otklanjanje bilo kakvog kvara na priključku, te o vlastitom trošku snosi otklanjanje kvarova.

Član 57.

(Direktni vod)

- (1) Direktni vod može graditi elektroenergetski subjekat kojem je odbijen pristup distributivnoj mreži, na osnovu prethodne saglasnosti koju izdaje FERK u skladu sa Pravilnikom za izdavanje dozvola.
- (2) Direktni vod mora biti izgrađen u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima, tehničkim preporukama i drugim standardima koji važe za tu vrstu energetskih objekata.
- (3) Pogon, upravljanje i održavanje direktnog voda se reguliše kroz niz operativnih aktivnosti koje provodi elektroenergetski subjekat koji je dobio saglasnost za izgradnju direktnog voda i isti je obavezan izraditi pogonsko uputstvo za direktni vod u cilju obezbeđenja sigurnog, pouzdanog i kvalitetnog snabdijevanja električnom energijom krajnjih kupaca koji su priključeni na direktni vod. Pogonsko uputstvo treba da bude u skladu sa Mrežnim pravilima distribucije i ovim Opštlim uslovima.
- (4) Troškove održavanja direktnog voda obavezan je snositi elektroenergetski subjekat koji je od FERK-a dobio saglasnost za izgradnju direktnog voda.
- (5) Nije dozvoljeno priključenje na direktni vod krajnjih kupaca koji imaju pogonske i tehničke mogućnosti priključenja na postojeću distributivnu mrežu nadležnog ODS-a.

POGLAVLJE IV. НАЧИН МЈЕРЕНЈА, ОЧИТАЊА, ОБРАЋУНА И НАПЛАТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Član 58.

(Mjerjenje električne energije)

- (1) Isporučena i preuzeta električna energija i snaga, mjere se odgovarajućim mjernim sloganom koji mogu činiti:
 - a) strujni i naponski mjerni transformatori,
 - b) brojila aktivne i reaktivne energije, sumarno brojilo, vremenski regulator snage, elektronsko brojilo,
 - c) uklopljeni sat ili neki drugi uređaj za upravljanje tarifom,
 - d) uređaji za daljinsko očitavanje,
 - e) limitator (ograničavač),
 - f) osigurači,
 - g) spojni vodovi.
- (2) Mjerni uređaji iz stava (1) ovog člana moraju biti propisno kontrolisani i plombirani.
- (3) Sastav mjernog sloga za krajnje kupce zavisi od naponskog nivoa priključenja, snage, kategorije i grupe potrošnje.
- (4) Sastav mjernog sloga za proizvođače zavisi od snage i naponskog nivoa priključenja.

Član 59.

(Ugradnja mjernih uređaja)

- (1) Ugradnju mjernih uređaja vrši ODS.
- (2) Krajnji kupac obavezan je omogućiti ovlaštenim licima nesmetan pristup u svrhu ugradnje mjernih uređaja na njegovom objektu ili posjedu.
- (3) Ugradnja mjernih uređaja, ukoliko to tehnički normativi omogućavaju, vrši se uz granicu sa javnom površinom.

Član 60.

(Tehnički uslovi za obračunsko mjerno mjesto)

- (1) Nezavisno od kategorije i grupe potrošnje, na obračunskom mjernom mjestu objekata za koji se izdaje elektroenergetska saglasnost na priključnu snagu veću od 23 kW, ODS ugrađuje mjerne uređaje koji mijere potrošnju električne energije i snage.
- (2) Za mjerno mjesto objekta sa već odobrenom priključnom snagom većom od 23 kW, koji nema mjerjenje električne energije i snage, ODS će bez naknade i bez administrativnih troškova izdati novu elektroenergetsku saglasnost i ugraditi mjerne uređaje za mjerjenje električne energije i snage, te ga svrstatи u odgovarajuću grupu potrošnje.
- (3) Na mjernom mjestu objekta sa odobrenom priključnom snagom manjom ili jednakom 23 kW kod kojeg se ne mijeri snaga ODS obavezno ugrađuje limitator ili elektronsko brojilo sa mogućnošću limitacije snage u skladu sa odobrenom priključnom snagu.

Član 61.

(Informatički uslovi za obračunsko mjerno mjesto)

- (1) Sva mjerena mjesta moraju imati svoj jedinstveni informacioni kod (Šifru) koga dodjeljuje ODS.
- (2) Za svako mjerno mjesto ODS mora posjedovati bazu podataka u kojoj su sadržani podaci o potrošnji i ostvarenom opterećenju u prethodnim pet godina, kao i dijagram opterećenja konkretnog krajnjeg kupca ili zamjenski dijagram opterećenja ukoliko se radi o krajnjem kupcu koji nema mjerjenje snage.

Član 62.

(Ispitivanje mjernih uređaja)

- (1) ODS je obavezan da obezbjedi da se redovno vrši ispitivanje tačnosti mjernih uređaja i obavezan je obezbijediti da za sve uređaje bude izvršena kontrola ispravnosti i baždarenje.
- (2) Troškove kontrole ispravnosti i baždarenja mjernih uređaja snosi vlasnik istih.
- (3) Ukoliko krajnji kupac/proizvođač zatraži vanredno ili dodatno ispitivanje, ODS će isto uraditi ne kasnije od 30 dana nakon zahtjeva i izvršit će potrebna ispitivanja da bi utvrdio tačnost mjernih uređaja. Ukoliko se vanrednim ili dodatnim ispitivanjem utvrdi da su mjeri uređaji ispravni i u propisanoj klasi tačnosti, troškove ispitivanja plaća krajnji kupac/proizvođač. Krajnji kupac/proizvođač ima pravo da prisustvuje pregledu mjernog sloga.

Član 63.

(Kontrola mjernih uređaja)

- (1) Održavanje, kontrolu, zamjenu i premještanje mjernih uređaja može vršiti samo ODS. Troškove održavanja, popravke i zamjene mjernih uređaja snose vlasnici mjernih uređaja.
- (2) ODS je obavezan detaljno dokumentovati izvršenu kontrolu mjernih uređaja.
- (3) Krajnji kupac/proizvođač može zatražiti kontrolni pregled mjerne opreme ukoliko postoji sumnja da električnu energiju, odnosno snagu, ne registruju pravilno.
- (4) Ako se kontrolnim pregledom utvrdi da je mjeri uređaj imao veća odstupanja nego što je to prema važećim propisima dozvoljeno, ODS snosi troškove pregleda ili zamjene, u suprotnom troškove kontrolnog pregleda snosi podnositelj zahtjeva.
- (5) Kada ODS sam ili po prijavi krajnjeg kupca, osim u slučaju neovlaštene potrošnje, utvrdi da uređaj za upravljanje tarifama nepravilno radi ili da neko vrijeme nije obavljao svoju funkciju, obračun električne energije za taj period se radi kao za krajnje kupce iz iste kategorije čije mjerno mjesto nije opremljeno uređajem za upravljanje tarifama.

(6) Kada ODS sam ili po prijavi krajnjeg kupca osim u slučaju neovlaštene potrošnje, utvrdi da mjeri uređaj nije registrovao potrošnju, obračun neregistrovane potrošnje izvršit će se na osnovu očitanih vrijednosti istog perioda prethodne godine ili očitanih vrijednosti prethodnog mjeseca za krajnje kupce koji su priključeni u tekućoj godini. Period za koji se utvrđuje neregistrovana potrošnja ne može biti duži od tri mjeseca.

(7) U slučaju iz stava (4) ovog člana izvršit će se ispravka obračunskih veličina od nazivnog iznosa razreda tačnosti do ustanovljenog odstupanja, a ispravka obračuna izvršit će se za period od posljednje kontrole mjernih uređaja najduže u roku od tri mjeseca.

(8) Krajnji kupac/proizvođač je obavezan obavijestiti ODS o nestanku ili oštećenju bilo kojeg dijela mjerne slike, oštećenju plombi, kao i eventualnom oštećenju mjerne ormara, odmah nakon otkrivanja takvih okolnosti.

Član 64.

(Neispravnost mjerne opreme)

- (1) Krajnji kupac/proizvođač je obavezan obavijestiti ODS o neispravnosti mjernih uređaja, po saznanju, bez odlaganja.
- (2) ODS je obavezan izvršiti provjeru ispravnosti u roku od 72 sata od primljenog obavještenja, a iste otkloniti u najkraćem mogućem roku.
- (3) ODS je obavezan u roku od 48 sati po izvršenim izmjenama, pisanim putem obavijestiti krajnjeg kupca/proizvođača u skladu sa ovim Opštim uslovima o svim izmjenama mjerne opreme koje utiču na obračun.
- (4) ODS je obavezan o svim uočenim nepravilnostima na mernom mjestu, koje utiču na obračun električne energije krajnjeg kupca/proizvođača, pisanim putem obavijestiti krajnjeg kupca/proizvođača u skladu sa ovim Opštim uslovima u roku od 48 sati. ODS odnosno snabdjevač u skladu sa ovim Opštim uslovima je obavezan izvršiti ispravku obračuna i o istome obavijestiti krajnjeg kupca/proizvođača.

Član 65.

(Pristup mernom mjestu)

Krajnji kupac/proizvođač je obavezan omogućiti ovlaštenim licima ODS-a nesmetan pristup u svrhu ugradnje i plombiranja mjernih uređaja, očitanja stanja mjerila, zamjene mjernih uređaja i opreme, te kontrolu i održavanje mjernih uređaja i opreme.

Član 66.

(Očitanje mjernih uređaja)

- (1) Očitanje mjernih uređaja krajnjih kupaca/proizvođača organizuje i vrši ODS.
- (2) ODS je obavezan izvršiti ispravno i redovno očitanje mjernih uređaja na svim mjestima primopredaje električne energije.
- (3) Mjeri uređaji krajnjih kupaca električne energije očitavaju se u pravilu mjesечно, a u skladu sa vremenskim periodom definisanim u ugovoru o korištenju distributivne mreže.
- (4) ODS je obavezan izvršiti očitanje mjernih uređaja krajnjih kupaca u slučaju: zahtjeva za promjenu snabdjevača, promjene tarifnih stavova za korisnike distributivnog sistema, promjene cijene usluge javnog snabdjevača i privremenog isključenja sa distributivne mreže.
- (5) ODS je obavezan prilagoditi rokove očitanja mjernih uređaja na način da se krajnjim kupcima obezbijedi obračun električne energije po važećim cijenama.
- (6) ODS je obavezan snabdjevaču dostaviti mjerne podatke na način i u rokovima propisanim ugovorom o međusobnim odnosima iz člana 38. ovih Opštih uslova.

- (7) ODS je obavezan snabdjevaču omogućiti korištenje mjernih podataka krajnjeg kupca ukoliko to isti zahtijeva na način i pod ugovorenim uslovima.
- (8) Očitavanje mjernih uređaja može se vršiti:
 - a) direktno sa mjernih uređaja,
 - b) indirektno posredstvom uređaja za daljinsko očitavanje.
- (9) Mjerne uređaje očitava ovlašteno lice ODS-a uz predočenje službene iskaznice, koje je obavezno na zahtjev krajnjeg kupca/proizvođača omogućiti provjeru identiteta.
- (10) Mjerni uređaji proizvodnog objekta, koji isporučuje električnu energiju u distributivni sistem, moraju se očitavati svakog mjeseca.

Član 67.

(Obračun i dostava računa)

- (1) Snabdjevač je obavezan obezbjediti da je krajnjem kupcu obračun za utrošenu električnu energiju i ostvareno vršno opterećenje izvršen na osnovu očitanih mjernih podataka dobijenih od ODS-a u skladu sa cijenama iz ugovora za svaki obračunski period.
- (2) U slučaju da je krajnji kupac izabrao plaćanje korištenja distributivne mreže prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača račun snabdjevača iz stava (1) ovog člana će sadržavati i cijenu korištenja distributivne mreže i ista će na računu biti iskazana odvojeno. U suprotnom ODS će krajnjem kupcu dostavljati poseban račun za korištenje distributivne mreže.
- (3) Kod krajnjih kupaca čiji objekti predstavljaju jednu tehnološku cjelinu moguće je vršiti obračun jednovremenog vršnog opterećenja, ukoliko je objedinjeno mjerjenje električne energije i vršnog opterećenja i ukoliko je napajanje tih objekata objedinjeno jednim ugovorom o korištenju distributivne mreže i ugovorom o snabdijevanju električnom energijom.
- (4) U slučaju prigovora na podatke mjerjenja snabdjevač može zahtijevati od ODS-a da izvrši ponovno očitanje mjernih uređaja, a ODS je obavezan u roku od 48 sati dostaviti snabdjevaču podatke o ponovljenom očitanju.
- (5) Računi se dostavljaju na način i adresu navedenu u ugovoru o korištenju distributivne mreže, odnosno u ugovoru o snabdijevanju električnom energijom, odnosno u skladu sa poslovnom politikom obračuna i naplate iz člana 68. stav (1) ovih Opštih uslova.

Član 68.

(Poslovna politika obračuna i naplate)

- (1) Snabdjevač/ODS je obavezan izraditi poslovnu politiku naplate i obračuna, te prilikom zaključivanja ugovora primjerak istih uručiti krajnjem kupcu uz izvod ovih Opštih uslova.
- (2) Snabdjevač/ODS je obavezan poslovnu politiku naplate i obračuna objaviti na svojoj internet stranici i učiniti je dostupnom svim krajnjim kupcima u ovlaštenim kancelarijama za odnose sa krajnjim kupcima odnosno korisnicima distributivnog sistema.
- (3) Poslovna politika obračuna i naplate mora biti pravedna i nediskriminirajuća i uključivat će odredbe koje se odnose ali se ne ograničavaju na:
 - a) obaveze krajnjeg kupca da snabdjevača/ODS obavijesti o određenim informacijama vezanim za izmjenu u svom statusu,
 - b) kamate za kašnjenje u izmirenju novčane obaveze u skladu sa zakonom,
 - c) mogućnost plaćanja u ratama,
 - d) način i rokove dostave prigovora na račune,

- e) prihvatljive metode i rokove plaćanja računa, koje pored ostalog uključuju i direktno plaćanje u ovlaštenim kancelarijama snabdjevača/ODS-a.

- (4) Poslovnu politiku obračuna i naplate iz stava (1) ovog člana snabdjevač/ODS dostavlja i FERK-u.

Član 69.

(Plaćanje računa)

- (1) Snabdjevač/ODS dostavlja račun krajnjem kupcu na adresu navedenu u ugovoru kao adresu dostave računa.
- (2) Ukoliko krajnji kupac ne primi račun u ugovorenom roku obavezan je o istom obavijestiti snabdjevača/ODS koji mu besplatno izdaje kopiju računa.
- (3) Krajnji kupac je obavezan platiti dostavljeni račun u roku navedenom na računu.
- (4) Krajnji kupac može djelomično ili u cijelosti pisanim putem osporiti dostavljeni račun za obračunski period.
- (5) Ukoliko krajnji kupac ne prigovori na osnovanost i visinu obračunatog iznosa u propisanom roku, obavezan je izvršiti plaćanje računa.

Član 70.

(Prigovor na račun)

- (1) Krajnji kupac može podnijeti prigovor u pisanoj formi snabdjevaču/ODS-u na novčani iznos naznačen na računu, u roku odredenom za plaćanje.
- (2) Snabdjevač/ODS je obavezan odlučiti o prigovoru iz stava (1) ovog člana u roku od osam dana od dana prijema prigovora, te o istom u pisanoj formi obavijestiti podnosioca prigovora, sa uputstvom da može podnijeti prigovor FERK-u u roku od 15 dana od dana primanja odgovora po prigovoru.
- (3) Krajnji kupac je obavezan da plati nesporni dio računa.

Član 71.

(Postupci za slučaj neplaćanja ili kašnjenja u plaćanju računa)

- (1) Krajnji kupac koji ne plati račun u roku dospjeća snosi posljedice u skladu sa zakonom.
- (2) Krajnjem kupcu koji ne plati dospjelu novčanu obavezu u roku dospjeća, snabdjevač/ODS će ispostaviti upozorenje u pisanoj formi, u skladu sa članom 78. stav (2) ovih Opštih uslova.
- (3) Ako krajnji kupac ni nakon isteka roka iz upozorenja snabdjevača/ODS-a iz stava (2) ovog člana nije platio dospjelu novčanu obavezu, ODS će u skladu sa odredbama ovih Opštih uslova samostalno ili po zahtjevu snabdjevača obustaviti isporuku električne energije na obračunskom mernom mjestu zbog neplaćene dospjele novčane obaveze po ugovoru o korištenju distributivne mreže odnosno po ugovoru o snabdijevanju električnom energijom.

POGLAVLJE V. NEOVLAŠTENA POTROŠNJA, NAČIN OBRAČUNA I POSTUPCI KOJI SE PRIMJENJUJU U SLUČAJU DA JE UTVRĐENA NEOVLAŠTENA POTROŠNJA

Član 72.

(Neovlaštena potrošnja)

- (1) Pod neovlaštenom potrošnjom električne energije podrazumijeva se:
 - a) priključivanje objekta na distributivnu mrežu bez elektroenergetske saglasnosti i/ili ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovora o snabdijevanju električnom energijom i ugovora o korištenju distributivne mreže,
 - b) trošenje električne energije bez mjernih uređaja ili mimo njih,
 - c) samostalno priključenje svoje unutrašnje instalacije na distributivnu mrežu,

- d) uticanje na rad mjernih uredaja, uklanjanje mjernih uredaja, skidanje ili oštećenje plombi, ili na drugi način onemogućavanje pravilne registracije utrošene količine električne energije,
 - e) samovoljno priključenje nakon isključenja,
 - f) samovoljno premještanje priključka sa mjernim uredajima,
 - g) djelovanje krajnjeg kupca na uredaj za upravljanje tarifom u cilju korištenja manje tarife,
 - h) ako krajnji kupac koristi električnu energiju protivno uslovima iz elektroenergetske saglasnosti.
- (2) Ko neovlašteno preuzima električnu energiju, kao i vrši prepravke električnih instalacija ili mjernih uredaja krajnjih kupaca kojim se onemogućava pravilno registrovanje potrošnje električne energije u cilju neovlaštenog korištenja električne energije, čini krivično djelo krađe kažnjivo po krivičnom zakonu.
- (3) Ko neovlašteno prepravlja električne uređaje, mjerne uređaje i instalacije koje nisu u nadležnosti korisnika čini krivično djelo kažnjivo po krivičnom zakonu.

Član 73.

(Sankcije)

- (1) Ometanje ili onemogućavanje ovlaštenih lica u okviru obavljanja elektroprivredne djelatnosti predstavlja nedozvoljenu radnju koja podlježe sankcionisanju.
- (2) U slučaju neovlaštene potrošnje ODS je u skladu sa zakonom obavezan da pokrene postupak pred nadležnim sudom.

Član 74.

(Utvrđivanje neovlaštene potrošnje)

- (1) Utvrđivanje neovlaštene potrošnje vrši se prilikom redovnih i vanrednih kontrola mjernog mjesta.
- (2) Kontrole iz stava (1) ovog člana vrše najmanje dva kvalifikovana lica koje ovlasti ODS.
- (3) O izvršenoj kontroli se sastavlja zapisnik koji obavezno sadrži i: naziv ODS-a, broj i datum, mjesto obavljanja kontrole, dan i sat kad se kontrola obavlja uz naznaku da li se radi o redovnoj ili vanrednoj kontroli, te ukoliko se radi o vanrednoj kontroli, pojašnjenje razloga za istu, imena ovlaštenih lica ODS-a, ime krajnjeg kupca ukoliko je prisutan ili drugog lica koje je omogućilo vršenje kontrole mjernog mjesta krajnjeg kupca, kao i imena drugih prisutnih lica, podatak o priključnom vodu, podatak o mjernom mjestu, podatak o namjeni potrošnje, podatak o posljednjem pregledu mjernog mjesta, tačan i kratak tok i sadržaj izvršenih radnji na mjernom mjestu. Tokom kontrole mjernog mjesta isto se fotografira i ova radnja se unosi u zapisnik. Zapisnik se treba pročitati, te ukoliko krajnji kupac zahtijeva u isti se unose i njegove primjedbe. Zapisnik potpisuju svi prisutni. Zapisnik o izvršenoj kontroli sastavlja se u tri primjerka, od kojih se prva kopija ostavlja krajnjem kupcu. Ukoliko krajnji kupac neće da potpiše zapisnik ili se udalji prije zaključenja zapisnika, to će se upisati u zapisnik i navesti razlog zbog kog je potpis uskraćen.
- (4) Očitanje mjernih uredaja ne smatra se pregledom mjernog mjesta i ne može se koristiti za određivanje početka neovlaštene potrošnje. Međutim, to ne isključuje obavezu očitača da, ukoliko primijeti vidljive nedostatke i oštećenja na mjernom mjestu, o tome obavijesti nadležna lica u ODS-u, a sve u cilju utvrđivanja neovlaštene potrošnje.
- (5) ODS je obavezan da propiše postupak utvrđivanja i dokumentovanja neovlaštene potrošnje u skladu sa važećim zakonskim propisima i iste dostavi FERK-u.
- (6) U slučaju neovlaštene potrošnje električne energije ODS vrši obračun urađen u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje

količina i cijene za obračun električne energije po osnovu neovlaštene potrošnje, koja je data u Prilogu 1 ovih Opštih uslova i čini sastavni dio istih. Obračun, fakturisanje i naplatu neovlaštene potrošnje vrši ODS.

- (7) Metodologija za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije po osnovu neovlaštene potrošnje iz Priloga 1 ovih Opštih uslova trebaju biti dostupne na internet stranici ODS-a i u svim ovlaštenim kancelarijama ODS-a za odnose sa korisnicima distributivnog sistema.

POGLAVLJE VI. USLOVI KAD SE MOŽE OBUSTAVITI ILI OGRANIČITI ISPORUKA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 75.

(Izuzeci od obaveza isporuke)

- (1) ODS može odstupiti od standardne sigurnosti isporuke električne energije krajnjim kupcima u slučaju kvara u sistemu, više sile, rada na distributivnoj mreži ili priključenja novih krajnjih kupaca/proizvođača. ODS treba obavijestiti korisnike distributivnog sistema o razlogu i dužini trajanja prekida u snabdijevanju, uključujući slanje obavještenja unaprijed ukoliko je isto moguće, a sve u skladu sa odredbama ovih Opštih uslova.
- (2) Ukoliko zbog kvara u elektroenergetskom sistemu nastalog zbog više sile nije moguće postići standardni napon u distributivnom sistemu ni nakon primjene svih neophodnih mjera, ODS treba što je moguće prije obavijestiti korisnike distributivnog sistema o istom da bi se sprječile ili umanjile moguće štete.

Član 76.

(Obustavljanje isporuke/preuzimanja električne energije)

- (1) ODS može da obustavi isporuku električne energije krajnjem kupcu ukoliko dove do:
 - a) neposredne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili opasnosti od oštećenja imovine,
 - b) kvarova na elektroenergetskim postrojenjima,
 - c) prekida ili ograničenja zbog planiranih isključenja, odnosno ograničenja radi održavanja, remonta, raznih kontrolnih mjerena i ispitivanja na elektroenergetskim postrojenjima i priključenja novih krajnjih kupaca/proizvođača,
 - d) ispunjenje nekog od uslova navedenih u članu 78. ovih Opštih uslova.
- (2) ODS može da obustavi preuzimanje električne energije od proizvođača, ukoliko dove do dogadaja definisanih u stavu (1) ovog člana ili ukoliko se proizvođač ne pridržava uslova iz elektroenergetske saglasnosti, odnosno zadatog režima rada od ODS-a.
- (3) Prekide u isporuci električne energije zbog okolnosti iz stavova (1) i (2) ovog člana, potrebno je ograničiti na najmanju opravданu mjeru i isporuku odnosno preuzimanje električne energije uspostaviti odmah nakon prestanka razloga za obustavljanje isporuke.
- (4) Ukoliko dove do isključenja objekta krajnjeg kupca/proizvođača iz razloga koji se mogu pripisati u krivicu krajnjem kupcu/proizvođaču, krajnji kupac/proizvođač je obavezan snositi troškove isključenja i ponovnog uključenja. Troškovi isključenja i ponovnog uključenja utvrđuju se Cjenovnikom usluga iz člana 46. ovih Opštih uslova.

Član 77.

(Upoznavanje krajnjih kupaca sa planom prekida ili obustave isporuke)

U slučaju prekida ili obustave isporuke električne energije zbog planiranih radova na objektima, ODS je obavezan o tome obavijestiti korisnike distributivnog sistema u roku utvrđenom ugovorom, a snabdjevaći su obavezni obavijestiti krajnje kupce

najmanje 48 sati unaprijed, putem svoje internet stranice, obavještenjima u kancelarijama za odnose sa krajnjim kupcima, dnevne štampe ili drugih sredstava javnog informisanja,

Član 78.

(Uslovi kada se krajnjem kupcu može obustaviti isporuka električne energije)

- (1) Isporuka električne energije krajnjem kupcu može biti obustavljena u slučaju:
 - a) ako krajnji kupac koristi električnu energiju bez elektroenergetske saglasnosti ili mimo mjernih uređaja ili ako je samostalno priključio svoje unutrašnje električne instalacije na distributivnu mrežu i ako nije zaključio ugovor o snabdijevanju električnom energijom i ugovor o korištenju distributivne mreže,
 - b) ako krajnji kupac onemogućava pravilno registrovanje količine utrošene električne energije,
 - c) ako objekat krajnjeg kupca ne ispunjava propisane tehničke uslove i ugrožava živote ljudi i imovinu,
 - d) ako objekti, druge nepokretnosti i imovina (šuma, voćnjak, stogovi sijena i slično) krajnjeg kupca ometaju normalnu isporuku električne energije drugim krajnjim kupcima,
 - e) ako to, u skladu sa ugovorom, zahtjeva krajnji kupac,
 - f) ako krajnji kupac bez odobrenja elektroenergetskog subjekta preko svoje instalacije, omogući drugom krajnjem kupcu potrošnju električne energije,
 - g) ako krajnji kupac ne izvršava obaveze plaćanja za isporučenu električnu energiju u propisanom odnosu ugovorenom roku,
 - h) ako krajnji kupac uskrsati ovlaštenim licima pristup do mjernih uređaja, odnosno do unutrašnjih električnih instalacija,
 - i) ako krajnji kupac ne poštuje i ne provodi propisane mjere štednje i racionalne potrošnje električne energije,
 - j) ako krajnji kupac ne izvršava obavezu plaćanja za povećanu priključnu snagu u odnosu na odobrenu,
 - k) ako krajnji kupac koristi električnu energiju protivno uslovima iz elektroenergetske saglasnosti.
- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana tačka d), tačka e), tačka f), tačka h), tačka i), tačka j) i tačka k) ODS, a snabdjevač u slučaju iz tačke g) navedenog stava, obavezan je prethodno u pisanoj formi sa dokazom o urednoj dostavi istog, upozoriti krajnjeg kupca na nedostatke odnosno nepravilnosti zbog kojih mu se može obustaviti isporuka električne energije i odrediti rok ne duži od osam dana za otklanjanje tih nepravilnosti i nedostataka. Ako krajnji kupac ne izvršava obavezu plaćanja distributivne mrežarine, a istu plaća prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača, u slučaju iz stava (1) tačka g) postupa snabdjevač, a u suprotnom ODS.
- (3) ODS odnosno snabdjevač prilikom slanja upozorenja iz stava (2) ovog člana o istom obaveštava i snabdjevača krajnjeg kupca odnosno ODS.
- (4) ODS odnosno snabdjevač ne odgovaraju za moguću štetu koja bi krajnjem kupcu nastala zbog obustavljanja isporuke električne energije iz razloga i na način propisan stavom (1) ovog člana.

Član 79.

(Obavještenje o obustavljanju isporuke/preuzimanja)

- (1) U slučaju da krajnji kupac električne energije ne postupi u skladu sa članom 78. stav (2) ovih Opštih uslova ODS krajnjem kupcu najmanje osam dana prije obustave šalje obavještenje o isključenju u pisanoj formi sa dokazom o urednoj dostavi obavještenja koje pored ostalog sadrži:

- a) ime i prezime, odnosno naziv krajnjeg kupca i adresu mjernog mjesta,
- b) osnov za obustavljanje isporuke električne energije (isključenje),
- c) adresa i kontakt informacije kancelarije gdje krajnji kupac može dobiti više informacija,
- d) datum zakazanog isključenja,
- e) uslove i postupke koje krajnji kupac obavezan ispuniti da bi mogao zahtijevati ponovno uključenje, uključujući i rokove u vezi sa tim,
- f) iznos naknade za ponovno priključenje,
- g) mogućnost podnošenja prigovora ODS-u ili snabdjevaču na razloge isključenja, te rok i postupak po prigovoru.

- (2) U slučaju da proizvođač električne energije ne postupi u skladu sa članom 76. stav (2) ovih Opštih uslova, ODS najmanje osam dana prije obustavljanja preuzimanja električne energije šalje proizvođaču obavještenje o istom u pisanoj formi sa dokazom o urednoj dostavi.

Član 80.

(Ograničenja isključenja)

- (1) Obustavljanje isporuke električne energije - isključenja zbog razloga propisanih u članu 78. stav (1) od tačke d) do tačke k) može se izvršiti samo između 8:00 i 15:00 sati na datum naveden u obavještenju.
- (2) Datum obustavljanja isporuke električne energije naveden u obavještenju ne smije biti petak, vikend, državni ili vjerski praznik, dan prije praznika ili u druge dane kada ovlaštene kancelarije za rad sa korisnicima distributivnog sistema, odnosno za rad sa krajnjim kupcima nisu otvorene.
- (3) Obustavljanje isporuke električnom energijom ne može se izvršiti na objektu unutar kojeg se koristi elektromedicinska oprema neophodna za održavanje ljudskog života, a za čiji rad je neophodno napajanje iz distributivne mreže što se reguliše ugovorom o korištenju distributivne mreže ukoliko je isti zaključen u skladu sa ovim Opštim uslovima i ugovorom o snabdijevanju električnom energijom, a na osnovu posebne medicinske dokumentacije dostavljene prilikom zaključenja ugovora.

Član 81.

(Ponovno priključenje objekta i troškovi ponovnog priključenja)

- (1) Kada krajnji kupac otkloni razloge zbog kojih je obustavljena isporuka električne energije i nakon što krajnji kupac plati sve troškove prouzrokovane obustavljanjem isporuke električne energije, uključujući i troškove isključenja i ponovnog uključenja, ODS je obavezan po prijemu zahtjeva, u roku od 24 sata tokom svog redovnog radnog vremena izvršiti ponovno priključenje objekta krajnjeg kupca.
- (2) Ukoliko krajnji kupac zahtijeva nastavak isporuke električne energije van redovnog radnog vremena ODS-a ili u roku kraćem od navedenoga u stavu (1) ovog člana (uključujući vikend i/ili praznik), ODS ima pravo naplatiti uspostavljanje ponovne isporuke po posebno utvrđenim cijenama naznačenim u Cjenovniku usluga iz člana 46. ovih Opštih uslova.
- (3) Troškove isključenja i ponovnog priključenja u slučaju neosnovanog obustavljanja isporuke električne energije krajnjem kupcu snosi ODS ili snabdjevač zavisno od razloga isključenja.

Član 82.

(Restriktivne mjere)

- (1) Vlada Federacije BiH, na osnovu pravilnika Federalnog ministarstva energije, rудarstva i industrije kojim se definisu uslovi, kriteriji, način i postupak primjene restriktivnih

- mjera, uvodi i propisuje restriktivne mjere za snabdijevanje električnom energijom za kupce ili uvodi posebne mjere za elektroenergetske subjekte u Federaciji Bosne i Hercegovine u slučaju:
- više sile koja ugrožava rad elektroenergetskog sistema,
 - pogonskog događaja kojim je ugrožena sigurnost ljudi i pouzdanost snabdijevanja električnom energijom,
 - neočekivanih poremećaja na međunarodnom i unutrašnjem tržištu električne energije kojim je ugrožena pouzdanost snabdijevanja električnom energijom.
- (2) ODS i snabdjevač po usvajanju svog postupka vezanog za pravilnik Federalnog ministarstva energije, rударства i industrije iz stava (1) ovog člana, obavezni su isti dostaviti FERK-u bez odgadanja.
- (3) Na okolnosti iz stava (1) ovog člana, ODS i snabdjevač će odgovoriti preduzimanjem aktivnosti na način i u rokovima propisanim pravilnikom iz stava (1) ovog člana.

Član 83.

(Ugroženi kupci)

Vlada Federacije BiH u Programu zaštite ugroženih kupaca definiše aktivnosti zaštite istih od isključenja električne energije.

POGLAVLJE VII. MOGUĆI RAZLOZI ZA NEISPUNJENJE UGOVORA O SNABDIJEVANJU

Član 84.

(Pogonski uslovi kao razlog ograničenja isporuke/preuzimanja električne energije)

ODS izuzetno može, bez prethodne najave, privremeno ograničiti isporuku/preuzimanje električne energije, ako to uslovjavaju pogonski uslovi u distributivnoj mreži ODS-a ili Elektroprenosa Bosne i Hercegovine a.d. Banja Luka.

Član 85.

(Vodenje evidencije o ograničenjima isporuke)

ODS je obavezan voditi pogonsku dokumentaciju u skladu sa zakonima i drugim propisima iz oblasti elektroenergetike koji se primjenjuju u Federaciji BiH, a na osnovu koje se mogu utvrditi slučajevi i razlozi prekida ili ograničenja isporuke električne energije.

POGLAVLJE VIII. ŠTETE

Član 86.

(Naknada štete)

- Ako krajnji kupac pretrpi štetu zbog prekida u isporuci i uslijed isporuke nekvalitetne električne energije, koja se može pripisati u krivicu ODS-a ili snabdjevača u skladu sa zakonom, ovim Opštим uslovima, ugovorom o priključenju/povećanju/smanjenju priključene snage, ugovorom o korištenju distributivne mreže i ugovorom o snabdijevanju električnom energijom, ODS ili snabdjevač je obavezan nadoknaditi nastalu štetu krajnjem kupcu.
- Krajnji kupac je obavezan o šteti iz stava (1) ovog člana bez odlaganja obavijestiti ODS odnosno snabdjevača.
- ODS odnosno snabdjevač obavezni su evidentirati, obraditi i arhivirati podatke koji se odnose na stavove (1) i (2) ovog člana.
- Na zahtjev krajnjeg kupca snabdjevač ili ODS procjenjuju štetu iz stava (1) ovog člana i predlažu krajnjem kupcu način i iznos naknade za učinjenu štetu.
- Ako krajnji kupac nije zadovoljan procjenom iz stava (4) ovog člana na zahtjev ODS-a procjenu štete vrši sudski vještak elektrotehničke struke, odnosno za to ovlaštena stručna institucija.
- Ako krajnji kupac nije zadovoljan procjenom iz stava (5) ovog člana ima pravo pokrenuti sudski postupak kod nadležnog suda.

- Počinilac je obavezan nadoknaditi štetu u skladu sa zakonom, a koju učini sljedećim nedozvoljenim radnjama i to:
 - neovlaštenim ulaskom ili pristupom elektroenergetskim objektima, postrojenjima ili električnim vodovima koji su vidno označeni znacima zabrane ulaska, pristupa ili opasnosti,
 - neovlaštenim preuzimanjem električne energije, kao i vršenjem prepravki električnih instalacija ili mjernih uređaja korisnika distributivnog sistema kojim se onemogućava pravilno registrovanje potrošnje električne energije,
 - neovlaštenim prepravljanjem električnih uređaja, mjernih uređaja i instalacija koje nisu u nadležnosti korisnika distributivnog sistema,
 - ometanjem ili onemogućavanjem ovlaštenih lica u okviru obavljanja elektroprivredne djelatnosti.
- Krajnji kupac i ODS odnosno snabdjevač, ugovaraju principu obračuna i visine naknade štete u ugovoru o korištenju distributivne mreže odnosno u ugovoru o snabdijevanju električnom energijom, u skladu sa zakonom i ovim Opštим uslovima.

Član 87.

(Rješavanje naknade štete)

Za rješavanje naknade štete nastale kao posljedica slučajeva navedenih u članu 86. ovih Opštih uslova nadležan je sud.

POGLAVLJE IX. PRIGOVORI I INFORMISANJE KRAJNJIH KUPACA

Član 88.

(Procedure snabdjevača i ODS-a)

- Snabdjevač i ODS su obavezni uspostaviti i primjenjivati procedure za rješavanje prigovora krajnjih kupaca i davanje informacija krajnjim kupcima. Snabdjevač i ODS su obavezni obezbjediti da je lice koje radi na prigovorima krajnjih kupaca odgovarajuće kvalifikacije za rješavanje prigovora, pitanja i zahtjeva za usluge.
- Krajnji kupac ima pravo podnošenja prigovora ukoliko smatra da je došlo do povrede odredbi ovih Opštih uslova u roku od 15 dana od dana nastanka razloga za podnošenje prigovora, ukoliko u pojedinačnim slučajevima odredbama ovih Opštih uslova nije drugačije regulisano.
- Krajnji kupac prigovor podnosi snabdjevaču odnosno ODS-u ukoliko se prigovor odnosi na korištenje distributivne mreže. Prigovor se može podnijeti i telefonski o čemu snabdjevač odnosno ODS sastavlja pisani dokument i o istim vodi urednu evidenciju.
- Nakon što primi prigovor krajnjeg kupca, snabdjevač odnosno ODS obavezan je ispitati navode iz prigovora, a ukoliko se radi o prigovoru za čije rješavanje nije nadležan, isti bez odlaganja proslijedi ODS-u odnosno snabdjevaču na dalje postupanje.
- Snabdjevač i ODS su obavezni sačiniti pisani odgovor sa detaljnim obrazloženjem i uputstvom krajnjem kupcu o daljim koracima koje može preduzeti i nastojati sporazumno riješiti nastali spor sa krajnjim kupcem u što kraćem roku, ali ne kasnije od 15 dana od dana primanja prigovora krajnjeg kupca.
- Snabdjevač i ODS mogu telefonski obavijestiti krajnjeg kupca o načinu na koji je prigovor riješen, ali su obavezni pisani odgovor dostaviti krajnjem kupcu sa dokazom o urednoj dostavi.
- Procedure iz stava (1) ovog člana će se primjenjivati i na prigovore drugih korisnika distributivnog sistema.

- (8) Procedure iz stava (1) ovog člana, kao i njihove izmjene trebaju biti dostupne krajnjim kupcima električne energije na način propisan članom 90. ovih Opštih uslova.

Član 89.

- (Rješavanje prigovora krajnjih kupaca pred FERK-om)
- (1) Fizička i pravna lica mogu se обратити FERK-u svojim prigovorom u vezi sporu koji se odnosi na:
 - a) pravo na snabdijevanje električnom energijom,
 - b) obavezu snabdijevanja električnom energijom,
 - c) tarife/cijene po kojima se vrši snabdijevanje električnom energijom,
 - d) kašnjenja ili odbijanja snabdijevanja električnom energijom,
 - e) kvalitet snabdijevanja električnom energijom i pružanjem usluga u vezi sa tim.
 - (2) FERK vodi postupak po prigovoru iz stava (1) ovog člana u skladu sa odredbama Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi, a prigovori iz stava (1) ovog člana podnose se u roku od 15 dana od dana prijema odgovora snabdjevачa odnosno ODS-a iz člana 88. stav (5) ovih Opštih uslova, koji odgovor čini sastavni dio prigovora.
 - (3) Prigovor iz stava (1) ovog člana sadrži:
 - a) naziv i sjedište pravnog lica, odnosno ime i prezime i adresu podnosioca prigovora,
 - b) naziv i sjedište snabdjevачa odnosno ODS-a,
 - c) predmet prigovora, odnosno okolnosti na kojima podnositelj prigovora zasniva svoj prigovor, uključujući i zaključene ugovore u skladu sa ovim Opštim uslovima, kao i sve dokaze kojima se potvrđuju navodi iz prigovora,
 - d) prijedlog rješenja sporu,
 - e) potpis podnosioca prigovora.
 - (4) Kada se raspravlja po prigovoru iz stava (1) ovog člana, tada se ne raspravlja o naknadi eventualno prouzrokovane štete. Ukoliko se prigovor odnosi na naknadu štete, FERK u pisanoj formi obavještava podnosioca prigovora o nenadležnosti i istovremeno ga upućuje da svoje pravo ostvari pred nadležnim sudom.
 - (5) Ako strane u postupku pred FERK-om ne postignu konsenzus, iste se upućuju na ostvarenje svojih prava pred nadležnim sudom.
 - (6) Ako su se zainteresovane strane posebno dogovorile FERK će arbitrirati u sporovima iz stava (1) ovog člana u skladu sa odredbama FERK-ovog Pravilnika za arbitražu.

Član 90.

(Način informisanja krajnjih kupaca/proizvodača)

Operatori distributivnih sistema i snabdjevaci će uredno informisati krajnje kupce/proizvođače o svojim aktima, pravilnicima, tarifama/cijenama, metodologijama, odobrenim jediničnim iznosima naknada za priključenje na distributivnu mrežu, cjenovnicima usluga i ostalim važnim informacijama. Informisanje se može izvršiti na jedan od sljedećih načina ili kombinacijom više njih:

- a) objavljinjem na svojoj internet stranici,
- b) putem oglasa u visoko tiražnoj dnevnoj štampi i/ili putem drugih sredstava javnog informisanja,
- c) putem prikladnih brošura, koje se bez naknade mogu podići u ovlaštenim kancelarijama ODS-a i snabdjevачa,
- d) putem letka uz račun.

DIO TREĆI POGLAVLJE I. PRELAZNE ODREDBE

Član 91.

(Postojeći krajnji kupci)

- (1) Operatori distributivnih sistema i snabdjevaci su obvezni u skladu sa važećim zakonima i propisima i ovim Opštим uslovima izraditi tipske obrasce ugovora iz člana 39. ovih Opštih uslova najkasnije do 01.01.2015. godine da bi operatori distributivnih sistema, snabdjevaci i krajnji kupci u što kraćem roku regulisali svoja prava i obaveze propisane ovim Opštim uslovima.
 - (2) Ugovori zaključeni prije početka primjene ovih Opštih uslova nastavljaju se primjenjivati u onoj mjeri u kojoj su usaglašeni sa odredbama ovih Opštih uslova i drugih opštih akata FERK-a do zaključenja novih ugovora u skladu sa odredbama ovih Opštih uslova, a u smislu odredbe iz stava (1) ovog člana. Na pitanja iz tih ugovora koja nisu usaglašena sa odredbama ovih Opštih uslova direktno će se primjenjivati odredbe ovih Opštih uslova i drugih opštih akata FERK-a, koji se odnose na ta pitanja.
 - (3) U cilju funkcionisanja tržista električne energije, a do zaključenja ugovora o snabdijevanju električnom energijom u skladu sa odredbama ovih Opštih uslova, postojeće krajnje kupce, koji su domaćinstva, mala preduzeća i komercijalni kupci, nastavljaju snabdijevati snabdjevач koji ih je snabdijevao do početka primjene ovih Opštih uslova prema uslovima snabdijevanja koje se obavlja u okviru univerzalne usluge, osim ako krajnji kupac ne promijeni snabdjevacha.
 - (4) Postojećim krajnjim kupcima, čije je vršno opterećenje veće od 23 kW, ODS će do 30.06.2015. godine ugraditi mjerne uređaje za mjerjenje snage i električne energije.
 - (5) Postojeći krajnji kupci čiji se objekti napajaju preko postrojenja i mernih uređaja drugih krajnjih kupaca obavezni su zatražiti novu elektroenergetsku saglasnost i u dogovoru sa ODS-om riješiti svoje napajanje u skladu sa zakonom i ovim Opštim uslovima.
 - (6) Ukoliko ni ODS niti postojeći krajnji kupac ne posjeduju primjerak izdate elektroenergetske saglasnosti, postojećem krajnjem kupcu se izdaje nova elektroenergetska saglasnost bez naknade. Tehničko-energetski parametri objekta postojećeg krajnjeg kupca mogu se odrediti na jedan od sljedećih načina:
 - a) prema zatečenom izvedenom stanju priključka na osnovu nominalne struje glavnog instalacionog osigurača ili uređaja za ograničenje snage,
 - b) na osnovu maksimalno izmjerene vršne snage (maksimalno 15 – minutno opterećenje u toku jednog mjeseca) mjerene u prethodnih 12 mjeseci (ukoliko se mjeri snaga),
 - c) na osnovu projektne dokumentacije, ako postoji, koja je bila osnova za izdavanje nedostajuće elektroenergetske saglasnosti.
- U novu elektroenergetsku saglasnost će se upisivati vršna snaga koja je najpovoljnija za postojećeg krajnjeg kupca.

Član 92.

(Imaoci dozvola za rad za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja)

Imaoci licenci za trgovinu i snabdijevanje električnom energijom na teritoriji Bosne i Hercegovine, koje je izdala Državna regulatorna komisija za električnu energiju, i imaoci dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji Bosne i Hercegovine koje je izdala Regulatorna komisija za energetiku Republike Srske snabdijevaju kupce na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama ovih Opštih uslova i Pravilnika o

snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača.

Član 93.

(Transparentnost Opštih uslova za isporuku električne energije)

Operatori distributivnog sistema i snabdjevači su obavezni informisati sve korisnike distributivne mreže odnosno krajnje kupce o odredbama ovih Opštih uslova, kao i aktima donesenim na osnovu istih i eventualnim izmjenama ovih Opštih uslova, na način propisan članom 90. ovih Opštih uslova.

Član 94.

(Uskladivanje izvođenja postojećih priključaka)

Obavezuje se ODS da u svoje planove razvoja i izgradnje distributivne mreže uvrsti i neophodne zahvate u distributivnoj mreži i na priključcima u skladu sa članom 48. stav (2) ovih Opštih uslova.

Član 95.

(Vlasništvo nad priključkom i mjernim mjestom)

- (1) Postojeći krajnji kupac ne može osporiti ODS-u priključenje objekta novog krajnjeg kupca na distributivnu mrežu bez obzira da li su priključak i merno mjesto u vlasništvu ODS-a ili krajnjeg kupca.
- (2) Svi postojeći krajnji kupci mogu prenijeti vlasništvo nad tehnički ispravnim priključkom, uključujući merno mjesto ODS-u bez naknade radi daljeg upravljanja i održavanja.
- (3) ODS može preuzeti u vlasništvo priključak uključujući i merno mjesto iz stava (2) ovog člana, kada mu to postojeći krajnji kupac ponudi.

Član 96.

(Uskladivanje akata)

ODS-ovi i snabdjevači su obavezni svoje akte uskladiti sa odredbama ovih Opštih uslova do početka primjene istih.

Član 97.

(Neriješeni zahtjevi)

Svi neriješeni zahtjevi koji su primljeni do dana početka primjene ovih Opštih uslova rješavat će se po odredbama Opštih uslova za isporuku električne energije koji su se primjenjivali u vrijeme podnošenja zahtjeva.

Član 98.

(Prestanak primjene)

Danom početka primjene ovih Opštih uslova prestaje primjena Opštih uslova za isporuku električne energije ("Službene novine Federacije BiH" broj 35/08, 81/08, 32/10, 37/10 i 57/12).

POGLAVLJE II. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 99.

(Tumačenje Opštih uslova)

- (1) Tumačenje odredbi ovih Opštih uslova daje FERK.
- (2) Izmjene i dopune ovih Opštih uslova vrše se na isti način i po postupku koji je utvrđen za njihovo donošenje.

Član 100.

(Stupanje na snagu i primjena)

- (1) Ovi Opšti uslovi stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a isti se objavljaju i na oglašnoj tabli i internet stranici FERK-a.
- (2) Ovi Opšti uslovi primjenjuju se od 01.01.2015. godine osim odredbi člana 45., člana 91. stav (1) i člana 96. ovih Opštih uslova, koji se primjenjuje danom stupanja na snagu ovih Opštih uslova.

Član 101.

(Sadržaj i objava prečišćenog teksta)

- (1) Prečišćeni tekst Opštih uslova za isporuku električne energije sadrži: Opšte uslove za isporuku električne energije ("Službene novine Federacije BiH", broj 89/14), Odluku o izmjenama i dopunama Opštih uslova za isporuku električne

energije ("Službene novine Federacije BiH", broj 7/18), Odluku o izmjenama i dopunama Opštih uslova za isporuku električne energije ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/19) i Odluku o izmjenama Opštih uslova za isporuku električne energije ("Službene novine Federacije BiH", broj 101/22).

- (2) Ovaj Prečišćeni tekst Opštih uslova za isporuku električne energije objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 06-02-1-157-1/23

30. januara 2023. godine
Mostar

V.d. predsjednika FERK-a
Mile Srđanović, s. r.

(SI-260/23-F)

PRILOG 1.

METODOLOGIJA ZA UTVRDJIVANJE KOLIČINA I CIJENE ZA OBRAČUN ELEKTRIČNE ENERGIJE PO OSNOVU NEOVLAŠTENE POTROŠNJE

Član 1.

(Osnovni elementi)

- (1) ODS pokreće postupak obračuna po osnovu neovlaštene potrošnje električne energije iz člana 72. ovih Opštih uslova. Utvrđivanje elemenata za obračun vrši se na osnovu podataka iz zapisnika iz člana 74. stav (3) ovih Opštih uslova.
- (2) Obračun po osnovu neovlaštene potrošnje električne energije utvrđuje se prema:
 - a) naponskom nivou preuzimanja,
 - b) mjestu prezimanja na priključnom vodu,
 - c) vrsti objekta u kojem je utvrđena neovlaštena potrošnja električne energije.
- (3) U postupku utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje električne energije (snage), ODS primjenjuje ovu Metodologiju za utvrđivanje količina i cijena za obračun električne energije po osnovu neovlaštene potrošnje (u daljem tekstu: Metodologija).

Član 2.

(Neovlaštena potrošnja električne energije na distributivnoj mreži srednjeg napona)

Na osnovu utvrđene neovlaštene potrošnje električne energije, na distributivnoj mreži srednjeg napona 35 kV, 10(20) kV, obračun se vrši prema sljedećim slučajevima:

Ako brojila nisu registrovala svu utrošenu električnu energiju, obračun se vrši tako da se instalirana snaga transformatora množi sa ukupnim brojem sati radnih dana u mjesecu prema:

- 8 sati dnevno u jednosmjenskom radu,
- 16 sati dnevno za dvosmjenski rad i
- 24 sata dnevno za trosmjenski rad.

Od ukupno obračunate količine električne energije oduzima se izmjerena količina električne energije. Na tako izračunatu aktivnu energiju u kWh primjenjuje se odobrena cijena električne energije za pokrivanje distributivnih gubitaka uvećana za troškove distributivne mrežarine obračunate po tarifnim stavovima za korisnike distributivnog sistema.

Član 3.

(Neovlaštena potrošnja električne energije na niskom naponu)

Pod neovlaštenom potrošnjom električne energije na niskom naponu podrazumijeva se:

- a) neovlašteno preuzimanje na distributivnom vodu/priključku prije glavnih osigurača mjernog mjesto,
- b) neovlašteno preuzimanje iza glavnih osigurača mjernog mjesto, prije mjernog uređaja,
- c) neovlašteno djelovanje na mjerni uređaj,

- d) neovlašteno preuzimanje iza mjernog uređaja (nenamjenska neovlaštena potrošnja).

Član 4.

(Određivanje obračunske snage za neovlaštenu potrošnju električne energije)

Određivanje obračunske snage, prema utvrđenoj neovlaštenoj potrošnji električne energije, obavlja se na sljedeće načine:

- U slučaju neovlaštenog preuzimanja električne energije utvrđenog prema članu 3. tačka a) ove Metodologije, obračunska snaga jednaka je proizvodu nazivne struje distributivnog voda/priklučka ili provodnika kojim je izvršeno neovlašteno preuzimanje (za izračun se uzima vodič manjeg presjeka) i nazivnog napona distributivne mreže (monofazni ili trofazni).
- U slučaju neovlaštenog preuzimanja električne energije utvrđenog prema članu 3. tačka b) ove Metodologije, obračunska snaga se dobije množenjem manje vrijednosti, nazivne struje glavnog osigurača ili nazivne struje provodnika preko kojeg je izvršeno neovlašteno preuzimanje i nazivnog napona distributivne mreže (monofazni ili trofazni).
- U slučaju neovlaštenog preuzimanja električne energije utvrđenog prema članu 3. tačka c) ove Metodologije, obračunska snaga se dobije množenjem nazivne vrijednosti struje glavnog osigurača i nazivnog napona distributivne mreže (monofazni ili trofazni).
- U slučaju neovlaštenog preuzimanja utvrđenog prema članu 3. tačka d) ove Metodologije, obračunska snaga jednaka je izmjerenoj snazi, prema vrijednosti limitatora ili prema snazi na osnovu zamjenskog dijagrama opterećenja krajnjeg kupca u obračunskom periodu koji se uzima za izračun.

Član 5.

(Utvrđivanje količine neovlašteno preuzete električne energije na niskom naponu)

- Određivanje količine neovlašteno preuzete električne energije vrši se na način definisan u stavovima (2), (3) i (4) ovog člana.
- Poslovni objekti** (svi objekti koji nisu stambeni ili namijenjeni javnoj rasvjeti):
 - Količina neovlašteno preuzete električne energije utvrđena prema članu 3. tačka a), ove Metodologije, obračunava se kao proizvod obračunske snage u članu 4. tačka a) ove Metodologije i ukupnim brojem sati radnih dana u mjesecu prema:
 - 8 sati dnevno u jednosmjenskom radu,
 - 16 sati dnevno za dvosmjenski rad i
 - 24 sata dnevno za trosmjenski rad.
 - Količina neovlašteno preuzete električne energije utvrđena prema članu 3. tačka b) ove Metodologije, obračunava se kao proizvod obračunske snage u članu 4. tačka b) ove Metodologije i brojem sati radnih dana u mjesecu prema stavu (2) tačka a) ovog člana.
 - Količina neovlašteno preuzete električne energije utvrđena prema članu 3. tačka c) ove Metodologije, obračunava se kao proizvod obračunske snage u članu 4. tačka c) ove Metodologije i brojem sati radnih dana u mjesecu prema stavu (2) tačka a) ovog člana.
 - Količina neovlašteno preuzete električne energije utvrđena prema članu 3. tačka d) ove Metodologije, jednaka je izmjerenoj vrijednosti na mjernom uređaju.
 - Ako je utvrđeno da je mjerni uređaj registrovao određenu količinu električne energije, u slučaju iz

stava (2) tačke c) ovog člana, ukupna količina neovlašteno preuzete električne energije računa se kao razlika obračunate i izmjerene električne energije na mjernom uređaju.

(3) Stambeni objekat:

- Količina neovlašteno potrošene električne energije utvrđena prema članu 3. tačka a) ove Metodologije, obračunava se kao proizvod utvrđene obračunske snage u članu 4. tačka a) ove Metodologije i 160 sati korištenja u toku mjeseca.
- Količina neovlašteno potrošene električne energije utvrđena prema članu 3. tačka b) ove Metodologije, obračunava se kao proizvod utvrđene obračunske snage u članu 4. tačka b) ove Metodologije i 160 sati korištenja u toku mjeseca.
- Količina neovlašteno preuzete električne energije utvrđena prema članu 3. tačka c) ove Metodologije, obračunava se kao proizvod obračunske snage u članu 4. tačka c) ove Metodologije i 160 sati korištenja u toku mjeseca.
- Količina neovlašteno potrošene električne energije utvrđena prema članu 3. tačka d) ove Metodologije, jednaka je izmjerenoj vrijednosti na mjernom uređaju.
- Ako je utvrđeno da je mjerni uređaj registrovao određenu količinu električne energije, u slučaju iz stava (3) tačke c) ovog člana, ukupna količina neovlašteno preuzete električne energije računa se kao razlika obračunate i izmjerene električne energije na mjernom uređaju.

(4) Javna rasvjeta:

- Količina neovlašteno potrošene električne energije utvrđena u članu 3. tačka a), tačka b) i tačka c) ove Metodologije, obračunava se kao proizvod odobrene priključne snage iz elektroenergetske saglasnosti ili utvrđene instalisane snage ako nije izdata elektroenergetska saglasnost i 300 sati korištenja u toku mjeseca, a za objekte tipa tunel, saobraćajna signalizacija, podvožnjake i slično 720 sati korištenja u toku mjeseca.
- Količina neovlašteno potrošene električne energije utvrđena u članu 3. tačka d) ove Metodologije, jednaka je izmjerenoj vrijednosti na mjernom uređaju.

Član 6.

(Obračun neovlaštene potrošnje električne energije na niskonaponskom nivou)

Za obračun neovlaštene potrošnje električne energije na osnovu utvrđene količine električne energije definisane u članu 5. ove Metodologije, primjenjuje se odobrena cijena električne energije za pokrivanje distributivnih gubitaka uvećana za troškove distributivne mrežarine obračunate po tarifnim stavovima za korisnike distributivnog sistema.

Član 7.

(Obračun za nenamjensko korištenje električne energije)

Ukoliko krajnji kupac koristi električnu energiju protivno uslovima za namjene za koje nije dobivena elektroenergetska saglasnost kako je to propisano članom 72. stav (1) tačka h) ovih Opštih uslova, izmjerena vrijednost električne energije i izmjerena ili određena vrijednost obračunske snage koriste se kao tarifni elementi za obračun. Ukupno izmjerena električna energija i utvrđena obračunska snaga obračunavat će se po cijeni univerzalne usluge za kategoriju/grupu potrošnje, za koju namjenu je korištena električna energija.

Član 8.

- (Обрачунски период за неовлаштено потрошњу električne energije)
- (1) Обрачунски период за utvrđivanje neovlaštene potrošnje električne energije određuje se na osnovu jednog od sljedećih dokumenata:
 - a) dokumenti o posljednjem pregledu obračunskog mjernog mjeseta,
 - b) dokumenti o zamjeni bilo kojeg uređaja u okviru obračunskog mjernog mjeseta,
 - c) dokumenti o odjavi ili prijavi obračunskog mjernog mjeseta,
 - d) dokumenti zvaničnog organa o useljenju ili iseljenju iz predmetnog objekta ili prostora.
 - (2) Обрачунски период neovlaštene potrošnje ne može biti duži od godinu dana.
 - (3) Обрачун, fakturisanje i naplatu neovlaštene potrošnje električne energije vrši ODS, o čemu obavještava i snabdjevača krajnjeg kupca.

Na temelju svojih ovlaštenja iz članka 21. stavak (1) točka 11), članka 22. točka 11) i članka 62. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22), članka 10., članka 11. stavak (1) i članka 23. stavak (1) i stavak (2) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 24/14 i 91/15) i članka 32. stavak (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj /14, 31/16 i 84/19), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je na XXIII. redovitoj sjednici održanoj 13.12.2022. godine donijela Odluku o izmjenama Općih uvjeta za isporuku električne energije ("Službene novine Federacije BiH", broj 101/22). Na temelju članka 3. navedene Odluke Sektor za pravne poslove je izradio, a Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je, na II. redovitoj sjednici održanoj 30.1.2023. godine, utvrdila Prečišćeni tekst Općih uvjeta za isporuku električne energije, kako slijedi

OPĆI UVJETI ZA ISPORUKU ELEKTRIČNE ENERGIJE Prečišćeni tekst

DIO PRVI POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE I CILJEVI

Članak 1.

(Primjena)

Općim uvjetima za isporuku električne energije (u daljem tekstu: Opći uvjeti) definiraju se energetski i tehnički uvjeti, te ekonomski odnosi između proizvođača, operatora distribucijskog sustava, opskrbljivača, korisnika mreže i krajnjeg kupca električne energije uključujući i podnositelja zahtjeva za dobivanje elektroenergetske suglasnosti za područje Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Predmet Općih uvjeta za isporuku električne energije)

Opći uvjeti za isporuku električne energije sadrže:

- a) definirane kriterije kvalitete i kvantitete električne energije,
- b) način i uvjete izdavanja elektroenergetske suglasnosti,
- c) uvjete, rokove i način zaključenja ugovora o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovora o opskrbi električnom energijom i ugovora o korištenju distribucijske mreže,

- d) jasno i precizno definiran priključak i mjerno mjesto, kriterije o načinu priključenja novog kupca/proizvođača i mjesto priključenja kupca/proizvođača na distribucijsku mrežu,
- e) uvjete kada se kupcu može obustaviti ili ograničiti isporuka električne energije,
- f) način obračuna i naplate električne energije, uključujući i Metodologiju za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije na osnovi neovlaštene potrošnje,
- g) pravo na naknadu štete nastale zbog prekida u opskrbi električnom energijom, isporuke nekvalitetne ili ograničene isporuke električne energije,
- i) odredbe koje definiraju odnose s kupcima kojima se ne smije obustaviti isporuka električne energije, uključujući i slučajevne neplaćanja potrošene električne energije, te način reguliranja međusobnih obveza u ovakvim slučajevima,
- j) uvjete i način mjerjenja električne energije i snage i druge odnose između operadora distribucijskog sustava i korisnika distribucijskog sustava, kao i druge odnose između elektroprivrednih subjekata i kupaca električne energije.

Članak 3.

(Cilj Općih uvjeta)

Cilj donošenja ovih Općih uvjeta je uspostava transparentnih procedura u odnosima između proizvođača, operatora distribucijskog sustava, opskrbljivača i krajnjeg kupca.

Članak 4.

(Definicije i kratice)

Definicije i kratice koje se koriste u odredbama ovih Općih uvjeta, uz one iz Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, Pravilnika za izдавanje dozvola (Službene novine Federacije BiH, broj 2/17, 39/20 i 82/21) i Pravilnika za izradu i primjenu krivulje opterećenja (Službene novine Federacije BiH, broj 77/14) su sljedeće:

- a) **BAS** znači Državni standard Bosne i Hercegovine.
- b) **Brojilo električne energije** (u daljem tekstu: **brojilo**) znači uredaj koji mjeri i registriра potrošnju električne energije na obračunskom mjernom mjestu.
- c) **Izravni vod** znači dalekovod koji povezuje izolirano mjesto proizvodnje s izoliranim kupcem ili dalekovod koji povezuje proizvođača električne energije i dobavljača električne energije radi izravne opskrbe njihovih vlastitih objekata, podružnica i kvalificiranih kupaca.
- d) **Distribucijski sustav** znači infrastrukturu (SN vodovi, transformatorske stanice i NN mreža) potrebnu za distribuciju električne energije.
- e) **Elektroenergetska suglasnost** znači dokument kojim operator distribucijskog sustava definira tehničko-energetske parametre priključenja na distribucijsku mrežu.
- f) **Elektroenergetski subjekt** znači pravnu osobu koja je osnovana sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnja, prijenos, distribucija, opskrba ili trgovina električnom energijom.
- g) **Faktor snage ($\cos \phi$)** znači odnos radne snage prema prividnoj snazi.
- h) **FERK** znači Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- i) **Frekvencija** znači broj ciklusa izmjenične struje u sekundi izražene u hercima (Hz).